

ISSN 1407-9321

ZIŅAS

Asins donoru diena Līvānu slimnīcā

Trešdien, 8. jūnijā, no pulksten 9.00 līdz 12.00 Līvānu slimnīcas telpās, Zaļā ielā 44, Valsts asinsdonoru centra (VADC) Latgales filiāle organizē kārtējo asins donoru dienu.

VADC sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti atgādina, ka par donoru var kļūt vecumā no 18 līdz 65 gadiem. Donora svars nedrīkst būt mazāks par 50 kilogramiem un pirms asins nodošanas nedrīkst lietot alkoholu un smēķēt. Asins nodošana nav vēlama pēc nakts maiņas, saspringta darba, pēc liela emocionāla pārdzīvojuma. Pirms asins nodošanas vēlams lietot veselīgu uzturu un daudz šķidruma, nedrīkst lietot treknus ēdienus asins nodošanas dienā, kā arī iepriekšējā dienā. Tāpat jāatceras, ka neēdis cilvēks nedrīkst nodot asinis.

Donori saņems naudas kompensāciju triju latu apmērā pusdienām, viņiem tiek piešķirta brīvdiena (saglabājot vidējo darba algu) asins nodošanas dienā un arī nākamajā dienā, iepriekš to saskaņojot ar savu darba devēju atbilstoši Darba likuma 74. pantam.

Rosina par trūcīgo ārstēšanu vairs nemaksāt no "sociālā spilvena" naudas

No 1. jūlija trūcīgajiem pacientiem, iespējams, būs jāstāv vienā rindā ar pārējiem pacientiem, lai saņemtu veselības aprūpes pamatpakalpojumus, jo Veselības ministrija (VM) rosina turpmāk šos izdevumus vairs nesegt no Sociālās drošības tīkla līdzekļiem. Pagājušajā nedēļā Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie grozījumi Sociālās drošības tīkla stratēģijā un veselības aprūpes finansēšanas noteikumos paredz, ka ar šā gada 1. jūliju trūcīgo un maznodrošināto personu ārstēšana ārstniecības iestādēm vairs netiks kompensēta no stratēģijas ietvaros piešķirtā finansējuma. Tas nozīmē, ka trūcīgos pacientus slimnīcās vairs nevarēs ārstēt "virs kvotas", bet viņiem būs jāstāv vienā rindā ar pārējiem pacientiem, un par viņu tāpat kā visu citu slimnieku ārstēšanu maksās no valsts budžeta, kurā ārstniecībai šim gadam paredzēti 255,2 miljoni latu, informē Veselības ministrijas preses sekretāre Egīta Pole. **Toties trūcīgajiem tāpat kā līdz šim no "sociālā spilvena" naudas segs pacienta iemaksas un līdzmaksājumu par kompensējamām zālēm.**

Pole skaidroja, ka šādu ierosinājumu VM izteikusi, jo atšķirībā no "sociālā spilvena" ieviešanas sākumposma, kad līdzekļi pat pilnībā netika apgūti, pašlaik slimnīcās aktīvi izmanto iespēju ārstēt trūcīgos. Šā gada stratēģijā trūcīgo pacientu iemaksas un līdzmaksājuma kompensācijai un pamatpakalpojuma apmaksai paredzēti 19,4 miljoni latu, un VM lēš, ka pirmajā pusgadā jau tiks iztērēti 76,8% no visam gadam plānotā finansējuma. VM rosina līdzekļu pārdales rezultātā pāri palikušos 1,7 miljonus latu šī gada otrajā pusgadā pārdalīt citiem stratēģijas pasākumiem, piemēram, zāļu iegādes izdevumu kompensēšanai 100% apmērā, "stacionāro pakalpojumu koncentrēšanai" pacientiem ar garīgām slimībām, samazinot gultu skaitu un attīstot aprūpi dienas centros, kā arī otras māsas piesaistei ģimenes ārstu praksēm.

Par VM priekšlikumu vēl lems valdība.

Jau ziņots, ka lēmumu no "sociālā spilvena" naudas trūcīgajiem apmaksāt arī veselības aprūpes pamatpakalpojumu valdība pieņēma pirms nepilna gada – pērn augustā. Pirms tam trūcīgajiem no stratēģijas līdzekļiem tika segtas pacientu iemaksas, kompensējamo zāļu līdzmaksājums, kā arī mājas aprūpe, uzturēšanās "slimnīcu viesnīcās" un dienas centros.

Vai latviešu
nācija pastāvēs?

3. lappusē

Gads pēc
Aizkalnes
pamatskolas
slēgšanas

7. lappusē

Makšķernieku
festivāls
Jersikā

8. lappusē

5. Līgu un Jāņu atklātais vieglatlētikas čempionāts

● Līgu un Jāņu atklātajā čempionātā Preiļu stadiona skrejceļiņos sievietes — 100 metru skrējiena dalībnieces.

Veiksmīgi aizvadīts Līgu un Jāņu piektais vieglatlētikas čempionāts, kas bija veltīts sporta karalienes vieglatlētikas 115. gadadiņai. Sacensības ir "uzrunājušas" visu Latvijas novadu sportistus, un kļuvas starptautiskas. Šogad sacensībās piedalījās divi sportisti no Lietuvas. Starta protokolos varēja redzēt sportistu uzvārdus no Daugavpils (vislielākā komanda), Jēkabpils, Jaungulbenes, Gulbenes, Madonas, Bauskas, Rēzeknes, Lubānas, Vaboles, Kalupes, Siguldas, Ogres, Varakļāniem, Preiļiem un Līvāniem. Dalībnieku skaits pirmo reizi pārsniedza skaitļa 90 robežu.

Sacensību atklāšanas parādi komandēja Līvānu novada domes un Preiļu novada domes sporta pasākumu organizatori Māriete Vilcāne un Leonīds Valdo-

nis. Dalībniekus sveica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece, izglītības pārvaldes vadītāja Aija Usāne, 10. Saeimas deputāts, sacensību sponsors Jānis Klaužs. Apsveicēji saņēma uzvarētāju balvas — krekliņus. Novadu karogus mastā uzvilka novadu izcilākie sportisti Leontīne Vitola, Eiropas un pasaules čempionātu laureāte, pasaules rekordiste 400 metru skrējienā un Normunds Ivzāns, vairākkārtējs Latvijas sporta veterānu savienības sporta spēļu uzvarētājs. Kā ierasts, sportisti dziedāja valsts himnu.

Pirmie balvas saņēma sportisti Jāni: Jānis Klaužs, Jānis Māsāns, Jānis Važņevičs, Jānis Kokins, Jānis Kaprālis, Jānis Feldmanis, Jānis Pāvuliņš, Jānis Pērkons, Jānis Magdaļenoks.

Ar pirmo starta šāvienu 100 metru distancē sievietēm sākās čempionāts. Saulīte karsēja un termometrs rādīja 27 grādi. Sporta veterāni ir rūdīti ļaudis un veiksmīgi startē jebkuros laika apstākļos. Gandarījums gan sportistiem, gan sacensību rīkotājiem par labotajiem Latvijas rekordiem. Vispirms gribas pieminēt madonieša Aivja Piņķa varējumu augstlēcšanā. Aivja rezultāts 1,92 metri ir jauns Latvijas rekords vīriem grupā 40+. Roberts Mālnieks laboja Latvijas rekordu 1500 metru skrējienā, tas tagad ir 4:36,00, bet iepriekšējā dienā laboja valsts rekordu 800 metru skrējienā. Aijai Rogālei tagad pieder Latvijas rekords 3000 metru soļošanā, un tas ir 17:10,0.

Turpinājums 11. lappusē.

Urbanovičs uzņēmis vainu biļetena sabojāšanā, Bērziņam par prezidentu nekļūstot pirmajā kārtā

Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) Saeimas frakcijas deputātu virzītā prezidenta amata kandidāta Andra Bērziņa ievēlēšanā izšķirīga loma bijusi Saskaņas centram (SC), partijas frakcijas vadītājs Jānis Urbanovičs atzinies biļetena sabojāšanā, ziņo TV3 raidījums „Nekā personīga...”. Pēc pirmās vēlēšanu kārtas, kurā līdzšinējais prezidents Valdis Zatlers ieguva 43 balsis, bet Bērziņš — 50, Urbanovičs atzinies balsošanas laikā Saeimas plenārsēžu zālē klātesošajiem ZZS deputātiem, ka viņš bijis tas, kurš pirmajā kārtā sabojājis vēlēšanu biļetenu, izdarot tajā kļūdainu piezīmi. Ja tā nebūtu noticis, Bērziņš būtu ievēlēts jau pirmajā kārtā, norāda raidījums. Saeimā ir trīs Andri Bērziņi — divi ZZS frakcijā ievēlēti no Vidzemes un Zemgales vēlēšanu apgabaliem un viens apvienības „Par Labu Latviju” (PLL) frakcijā, ievēlēts no Rīgas vēlēšanu apgabala. Līdz šim Saeimas darbā, lai saprastu, par kuru Bērziņu ir runa, parasti uzvārdam pievieno tā vēlēšanu apgabala nosaukumu, no kura nāk attiecīgais Bērziņš. Taču tas šoreiz kļuva par pamatu Urbanoviča kļūdai, jo īstais prezidenta kandidāts Bērziņš Saeimā ir ievēlēts no Vidzemes, bet Urbanovičs sev izsniegtajā vēlēšanu zīmē bija norādījis, ka balso par Bērziņu no Zemgales. Līdz ar to Urbanoviča biļetens pirmajā kārtā tika atzīts par nederīgu un Bērziņa ievēlēšanai nepieciešamās vienas balsis pietrūka. „Nekā personīga...” uzlīmētājā epizodē Urbanovičs skaidro: „Andri! Es biļetenu biju sabojājis... Tālāk dzirdams, ka deputāti viņam pajautā: „Pareizi? Tu salaboji tagad?...” Uz ko Urbanovičs atbild: „Es vairs tā nedarīšu! Zini, es biju uzrakstījis „Andris Bērziņš, aiz komata uzrakstīju „no Zemgales...”, Es tas vainīgais. Sabojāju biļetenu.”

Jau iepriekš daudzi SC frakcijas deputāti neslēpa, ka, salīdzinot ar Zatleri, viņiem labāk patīk Bērziņš. Jo ne tikai tāpat kā Zatlers atzinis, ka SC vajadzētu būt valdībā, bet ir atsaucīgāks arī pret citiem SC politiskajiem mērķiem, piemēram, tam, ka nepilsoņiem varētu piešķirt tiesības vēlēties pašvaldībās. Bez tam Bērziņš, atšķirībā no Zatlera, ir piekritis publiski runāt arī krievu valodā.

Savukārt LTV raidījuma „de Facto” speciālisti, kuri spēj lasīt no lūpām, sacinājuši, ka Urbanovičs pēc pirmā balsojuma sabar SC deputātu Dmitriju Rodionovu par nepareizi vai neatbilstoši solītajam aizpildītu vēlēšanu biļetenu.

No „de facto” nofilmētā un speciālistu atšifrētajām sarunām var spriest, ka plenārsēžu zālē galvenais agitētājs par Bērziņa ievēlēšanu bijis Andris Šķēle (PLL). Raidījums gan atzīst, ka nevienā no atšifrētajām sarunām neparādās nekādi naudas apsolījumi. Tomēr Šķēles saruna ar diviem „Vienotības” jauniešiem deputātiem liek domāt par visai konkrētu spiedienu izdarīšanu uz Klāvu Olšteinu un viņam blakus sēdošo Guntaru Galvanovski. Šķēle abiem teicis: „Tu man pierakstīsi... Konkrētu vajag... Nenobalsos... Ieiet kabinetā un visi samulst. Uzraksti par ko balsoji, parādi, parādi, nu parādi.”

Zatlers pie dzīvokļa varētu tikt pēc pusotra vai diviem gadiem

Ja valdība otrdien, 7. jūnijā, iekļaus Ministru kabineta sēdes darba kārtībā, izskatīs un apstiprinās nepieciešamos normatīvos aktus, tad uz otro termiņu nepārvēlētais Valsts prezidents Valdis Zatlers uz pēc likuma eksprezidentam paredzēto dzīvokli varētu pārcelties aptuveni pēc pusotra vai diviem gadiem, ziņo VAS „Valsts nekustamie īpašumi” (VNI) pārstāve Daiga Laukšteina. „Saskaņā ar pastāvošo likumdošanu un normatīvajiem aktiem VNI vispirms būs jāizsludina dzīvokļa iepirkuma konkurss. Pēc tam, kad dzīvoklis būs izvēlēts, tajā pilnīgi noteikti būs jāveic remonts. Tātad VNI būs jāizsludina būvprojekta izstrādes iepirkuma konkurss. Pēc tam tiks izsludināts būvdarbu veicēja iepirkuma konkurss, un tikai tad varēs sākties remonts,” skaidroja Laukšteina. Jautāta, kā Zatlers šajā laikā tiks nodrošināts ar dzīvojamu platību, kas pēc likuma pienākas bijušajiem prezidentiem, Laukšteina sacīja, ka būs jāmeklē pagaidu risinājums. „Ar to būs jānodarbojas Valsts prezidenta kancelejai, visticamāk, ka tas notiks sadarbībā ar VNI. Patlaban pagaidu risinājums nav zināms, iespējams, ka varētu tikt izskatīts kāda dzīvokļa īres variants,” skaidroja Laukšteina. Jau ziņots, ka patlaban turpinās darbs, lai sakārtotu normatīvo bāzi, kā tiek nodrošinātas likumā „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu” paredzētās sociālās garantijas eksprezidentam, tostarp viņa nodrošināšana ar dzīvokli. Līdz šim nevienā normatīvajā aktā nebija noregulēts, kā šīs garantijas tiek īstenotas un kuras valsts institūcijas ir par to atbildīgas, sacīja Laukšteina. Viņa uzsvēra, ka VNI bez konkrēta deleģējuma un saskaņojuma ar Valsts prezidenta kanceleju šo jautājumu nebija tiesīga sākt risināt. Valsts prezidenta kanceleja pašlaik komunicē ar VNI, kuras pienākums ir ne tikai nodrošināt prezidentu ar dzīvokli pēc tā iegādes, bet arī uzņemties pienākumu prezidentam nodrošināt mājvietu uzreiz pēc viņa pilnvaru beigām 7. jūlijā, sacīja Zatlera preses sekretāre Ilze Rassa.

Sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (zūrnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Neticība saviem spēkiem grauj cilvēka iespējas vairāk par visiem pasaules aizliegumiem kopā.

Pasažieru pārvadātājiem Latgalē līdzekļu pietiek tikai līdz rudenim

Pastāv reāli draudi, ka šī gada rudenī pasažieru pārvadātājiem Latgales reģionā nebūs līdzekļu nepieciešamo pārvadājumu veikšanai, ziņo Latgales plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītājs Vladislavs Stankevičs. Situācija ir nopietna un par to kārtējā sēdē runāja Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes loceklis.

Latgales plānošanas reģions jau no 2010. gada 1. janvāra pārņēma sabiedriskā transporta organizācijas funkciju reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos visa reģiona teritorijā. Tie ir seši maršruti tikli — Balvu, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Preiļu un Rēzeknes, kas aptver visu 19 Latgales novadu teritorijas. Kopā plānošanas reģionā pašlaik darbojas 14 pasažieru pārvadātāji.

Reģionam valsts dotācija sabiedriskajam transportam reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos jau 2010. gadā tika ielānota par 18,65% mazāka nekā 2009. gadā. Kopējais reģiona maršrutu tīkla samazinājums 2010. gadā salīdzinājumā ar 2009. gada faktisko maršrutu tīklu nobraukumu sastādīja aptuveni 400 000 kilometru. Lai organizētu darbu, tika izveidotas sešas maršrutu tīklu komisijas, kurās pārstāvētas vietējās pašvaldības un darbojas arī plānošanas reģiona pārstāvji.

Ar mērķi atbilstoši sakārtot sabiedriskā transporta jomu Latgales plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļa sadarbībā ar vietējām pašvaldībām 2010. gadā slēdza 91 maršrutu. Kopējās maršrutu tīkla izmaiņas skāra 245 reisu. Kopīgi tika strādāts pie tā, lai optimizētu maršrutu tīklus un samazinātu to izmaksas.

Šogad kopējais reģiona sešos maršrutu tīklos iekļautais nobraukums tiek lēsts aptuveni 6,6 miljonu kilometru garumā. Plānotais valsts

dotācijas finansējums savukārt būs par 17,82% mazāks nekā 2010. gadā.

Neraugoties uz centieniem objektīvi samazināt reģiona pārvadātāju sniegto pakalpojumu pašizmaksu, lai iekļautos valsts plānotajās dotācijās un saglabātu maršrutu tīklu, pēdējo mēnešu laikā notikušais degvielas cenu kāpums un pievienotās vērtības nodokļa likmes paaugstināšana braukšanas maksai joprojām palielina Latgales pasažieru pārvadātāju zaudējumus. Piemēram, pērn reģionā mērķtiecīgu darbību rezultātā vidējā viena kilometra pašizmaksa tika samazināta par 0,02 latiem uz vienu kilometru. Lai arī tā ir viena no zemākajām valstī, salīdzinot ar pārvadātājiem citos reģionos, vēl ir jāņem vērā fakts, ka Latgales pārvadātājiem vidēji ir arī viszemākie ieņēmumi no katra nobrauktā kilometra. (Latgales lauku teritorijas iedzīvotāju blīvuma ziņā ir vissliktākajā situācijā.) Šogad valsts piešķirtais dotāciju apjoms ir pietiekams, lai segtu zaudējumus tikai par gada deviņiem mēnešiem.

V. Stankevičs uzsver, pastāv reāli draudi, ka jau rudenī pārvadātājiem nebūs līdzekļu nepieciešamo pārvadājumu veikšanai. Satiksmes ministrija ir informēta, ka Latgales plānošanas reģiona maršrutu tīkli ievērojami optimizēti jau 2009. gada beigās un arī pērn, tāpēc šogad iespēju vēlreiz mazināt reisu un maršrutus, lai iekļautos valsts plānotā finansējuma rāmjos, vairs nav.

Kāda ir situācija ar pasažieru pārvadājumiem bijušā Preiļu rajona teritorijā, komentāru «Novadniekam» sniedza Preiļu novada domes izpilddirektora vietnieks, Preiļu maršrutu tīkla sabiedrisko pārvadājumu transporta komisijas vadītājs Juris Kovaļevskis. Viņš pilnībā piekrita Vladislava Stankeviča teiktajam, ka tālāks reisu un maršrutu samazinājums vai pat slēgšana ir grūti izdarāma, jo tādā

gadījumā apkārtējos novados būtu virzieni, kur pasažieru pārvadājumi, kas ir viena no pašvaldības funkcijām, netiktu sniegti. J. Kovaļevskis pastāstīja, ka pagaidām Preiļu tīklā nav neviena maršruta, kur autobuss kursētu vienu reizi nedēļā, kā tas ir, piemēram, Ludzas vai Krāslavas tīklos. Tomēr vairākos virzienos lauku cilvēki pārvadātāju sniegtos pakalpojumus var izmantot minimāli — divas reizes nedēļā.

Kā atzīst komisijas vadītājs, pēdējo gadu laikā arī braucēju skaits ievērojami samazinājies. Tas nozīmē, ka daudzos vietējos maršrutos autobusi, kas paredzēti liela cilvēku skaita pārvadājumiem, reisā dodas vien ar dažiem pasažieriem, kas neatmaksājas. Galvenais pārvadājumu veicējs, SIA «Jēkabpils autobusu parks», jau iegādājies vairākus nelielus autobusus, kas ir lētāki ekspluatācijā. Tomēr arī šo tehniku uzņēmumam neviens nedāvina, tā ir jāatpelnā.

Rentabli ir starppilsētu pārvadājumi, tā ir ne vien Preiļos, bet arī citur Latgalē un Latvijā kopumā. Tīrgus ekonomikas apstākļos pasažieru pārvadājumi lauku teritorijās nesēj sevi atpelnīt sakarā ar mazo braucēju skaitu, dārgajām izmaksām, ko vēl vairāk palielina benzīna cenu sadārdzinājums un nodokļu palielināšana, saka Juris Kovaļevskis. Ja reisu skaitu samazinās līdz vienai reizei nedēļā, likumakarīgi, arī braucēju klūs vēl mazāk. No visiem Preiļu maršrutu tīkla virzieniem vairāk braucēju ir uz Saunas pagastu, Pelēciem, Aizkalni un Aglonas virzienā, taču pārējos situācija patiešām ir smaga, radot pārvadātājiem lielus zaudējumus, ko nepieciešams segt.

Komisijas vadītājs prognozē, ka Latgales plānošanas reģiona vadībai un sabiedriskā transporta nodaļai priekšā smags cēliens, jo valsts plānotais finansējums zaudējumu segšanai ir vairāk kā nepietiekams.

Sagatavoja L. Kirillova

Tautas nobalsošana par Saeimas atlaišanu notiks 23. jūlijā

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) nolēma, ka tautas nobalsošana par 10. Saeimas atlaišanu notiks sestdien, 2011. gada 23. jūlijā.

Tautas nobalsošanā vēlētajiem būs jāatbild uz jautājumu „Vai Jūs esat par 10. Saeimas atlaišanu?”. Iespējamie atbilstoši varianti tautas nobalsošanas zīmē būs „par” vai „pret”. Šāds jautājuma formulējums izriet no likuma „Par tautas nobalsošanu un likuma ierosināšanu”, kura 14. pants nosaka, ka balsošanas zīmē ierakstāms tautas nobalsošanai nodotais priekšlikums, kā arī vārdi „par” un „pret”.

Diskusijā par piemērotāko tautas nobalsošanas dienu atbalstu guva CVK priekšsēdētāja Arņa Cimbara priekšlikums, sarīkot tautas nobalsošanu vē-

lākajā iespējamajā datumā, ko atļauj likums — 23. jūlijā.

Saskaņā ar likumu „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” tautas nobalsošana par Valsts prezidenta ierosinājumu atlaist Saeimu ir jāsarīko ne agrāk kā vienu mēnesi un ne vēlāk kā divus mēnešus pēc ierosinājuma paziņošanas CVK. Lai gan Valsts prezidenta rīkojums par Saeimas atlaišanas ierosināšanu CVK tika saņemts 30. maijā CVK, nosakot tautas nobalsošanas dienu, saistošs bija arī Valsts prezidenta paziņojuma publicēšanas datums laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” šī gada 29. maijā. Šī iemesla dēļ apspriešanai netika virzīts priekšlikums sarīkot tautas nobalsošanu 30. jūlijā, kā tas bija izskanējis iepriekš.

CVK tautas nobalsošanas sarīkošanai izvēlējās vēlāko iespējamo datumu, jo

šajā gadījumā ir iespējams noorganizēt pasta balsošanu vēlētajiem ārvalstīs, kā arī tas ļauj kvalitatīvāk sagatavoties tautas nobalsošanai.

Tautas nobalsošanas dienā, 23. jūlijā, balsošanas iecirkņi vēlētajiem būs atvērti no pulksten 7 rītā līdz 10 vakarā. Vēlētaji balsot varēs jebkurā vēlēšanu iecirknī Latvijā vai ārvalstīs, vēlētaļu reģistrs netiks lietots. Lai nodrošinātu, ka katram vēlētajam ir tikai viena balss, vēlētaļa pasē izdarīs atzīmi par dalību tautas nobalsošanā.

Atbilstoši Satversmei 10. Saeima būs atlaista, ja tautas nobalsošanā par Saeimas atlaišanu nobalsos vairāk nekā puse no tiem vēlētajiem, kuri piedalīsies tautas nobalsošanā. Šajā gadījumā būs jāizsludina jaunās Saeimas vēlēšanas, kurām jānotiek ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Saeimas atlaišanas.

Uzsākta septiņu pašvaldības autoceļu rekonstrukcija

Jau iepriekš informējām, ka pagājušajā gadā Lauku atbalsta dienests ES Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam pasākuma “Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” ietvaros atbalstīja Preiļu novada domes iesniegto projektu “Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana”. Šī projekta ietvaros šogad novada lauku teritorijās tiks rekonstruēti septiņi pašvaldības autoceļi 7,94 km kopgarumā. Iepirkumā par autoceļu rekonstrukciju uzvarēja SIA “Ošukalns”, ar kuru šī gada 28. janvārī Preiļu novada dome noslēdza būvdarbu līgumu. Šobrīd plānotie darbi rit pilnā sparā un jau drīzumā tiks pabeigti pirmie divi objekti.

Torņa ielā Smelteros (0,56 km garumā) rekonstrukcijas ietvaros jau ir veikta plānoto koku un krūmu izzāģēšana, grāvju rakšana un tīrīšana, veco caurteku demontāža un jauno izbūve, vecās ceļa pamatnes noņemšana un jaunā uzbūvēšana, nomāju un nobrauktuvju sagatavošana. SIA “Ošukalns” būvdarbu vadītājs Artis Daukšts, kurš uzrauga darbus Torņa ielā, informēja, ka šobrīd darbi tuvojas noslēgumam un viss jau esot sagatavots asfaltbetona seguma uzklāšanai,

● SIA “Ošukalns” šovasar veic remontdarbus uz septiņiem Preiļu novada ceļiem.

kas esot plānota pēc mēneša. Jautāts par iespējamajām problēmām ielas rekonstrukcijas laikā, A.Daukšts norādīja, ka būtisku problēmu neesot bijis, vienīgi liels nokrišņu daudzums esot nedaudz apgrūtinājis tehnikas darbu. Lai nodrošinātu iedzīvotājiem piebraukšanu pie mājām, darbu norise notika vai-

nīgi liels nokrišņu daudzums esot nedaudz apgrūtinājis tehnikas darbu. Lai nodrošinātu iedzīvotājiem piebraukšanu pie mājām, darbu norise notika vai-

rākos posmos. Noslēgumam tuvojas arī Miera ielas Priekuļos (0,63 km garumā) rekonstrukcijas darbi. Arī šajā objektā lielākā daļa no ielānotajiem darbiem jau ir pabeigti. Šobrīd vēl turpinās seguma rekonstrukcijas izbūves darbi. Miera ielā tiks saglabāts grants segums.

rākos posmos.

SIA “Ošukalns” uzsācis Preiļu pagasta ceļa Maļinovka – Lielie Pupāji (2,28 km) rekonstrukcijas sagatavošanas darbus, kā arī ir sagādāti nepieciešamie materiāli pārējo autoceļu rekonstrukcijai. Šovasar projekta ietvaros vēl tiks rekonstruēti autoceļi Džeriņi – Dubļinieki (1,7 km) un autoceļi Želvi – Raudovka (1,31 km) Aizkalnes pagastā, Bērzu iela (0,46 km) Preiļu pagastā un autoceļi Sutri – Krivoki – Krivasola – Razrivka (1 km) Saunas pagastā.

Saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp Preiļu novada domi un SIA “Ošukalns”, kopējā būvdarbu līgumcena ar PVN ir Ls 338 964,06. Plānotie rekonstrukcijas darbi ir jāpabeidz līdz šī gada 9. septembrim.

J.Vaivods,
Preiļu novada domes
lietvedības pārzinis

Preiļos diskutēja par nācības pastāvēšanu Latvijā

27. maijā Preiļos notika apaļā galdā diskusija par demogrāfiju «Vai nācības pastāvēšana Latvijā ir apdraudēta: jautājumi, viedokļi, risinājumi». Diskusijā, uz kuru bija aicināti Latgales reģiona pašvaldību vadītāji, izglītības, sociālo iestāžu vadītāji, nevalstisko organizāciju, pensionāru organizāciju un skolēnu pašpārvaldes pārstāvji, piedalījās Saeimas Nacionālās drošības komisijas Demogrāfijas politikas apakškomisijas priekšsēdētājs Andris Šķēle.

Diskusijas mērķis — apzināt galvenās problēmas demogrāfijas jomā, diskutēt par iemesliem pēdējo gadu laikā novērotajam dzimstības samazinājumam un darbaspējīgo iedzīvotāju emigrācijai, lai kopīgi vienotos par labākajiem risinājumiem nācības pastāvēšanai ilgtermiņā.

Latgale — Eiropas nomale

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs diskusijas ievadā iepazīstināja klātesošos ar demogrāfisko situāciju Latgalē. Šī gada sākumā reģionā bija 336 264 iedzīvotāji. Pēdējo piecu gadu laikā to skaits samazinājies par gandrīz 24,5 tūkstošiem. Kopš 1991. gada, kad Latvija atguva neatkarību, iedzīvotāju skaita kritums reģionā ir dramatisks — minus 82 tūkstoši. Tas nozīmē, ka divdesmit neatkarības gadu laikā *izzuduši* viena liela pilsēta.

Līdzīgi ir arī Preiļos. No 11,5 tūkstošiem iedzīvotāju pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu sākumā pilsētas iedzīvotāju skaits ir sarucis līdz 7,9 tūkstošiem. Lai gan novads teritorijas attīstības indeksa ziņā ir 65. vietā starp 110 Latvijas novadiem, situāciju paš-

valdības vadītājs neuzskata par labu. Gan struktūrfondu līdzekļu sadalījums, gan strādājošo salīdzinoši zemais atalgojums (par vairāk nekā 100 latiem zemāks nekā vidēji valstī), kā arī augstais bezdarba līmenis reģiona attīstību bremzē, negatīvi iespaidojot arī demogrāfisko situāciju. Kopumā tas viss rada apstākļus, kas Latgali ierindo 1653. vietā starp 1700 Eiropas Savienības reģioniem. Tiek pieņemtas dažādas ilgtermiņa un īstermiņa plānošanas stratēģiskās aktivitātes, bet visbiežāk tās nedarbojas, atzina pašvaldības vadītājs.

Nevis iekšzemes kopprodukts, bet stabilitāte

Pievērst sabiedrības uzmanību demogrāfijas jautājumiem, uzklaut idejas un viedokļus, kā veicināt dzimstību un apturēt cilvēku aizplūšanu no Latvijas — tā A.Šķēle formulēja savu uzdevumu Demogrāfijas politikas apakškomisijas priekšsēdētāja amatā pēc atgriešanās aktīvajā politikā. Viņš atzina, ka vēl jau esot cerība nāciju glābt no izzušanas. Par to pārliecinājies, pirms diskusijas tiekoties ar Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņiem. «Viņiem bija tik gaišas sejas,» teica politiķis un līdzatvestajā prezentācijā izklāstīja savu viedokli, pamatojot to ar skaitļiem, aprēķiniem un liknēm. Viss liecina, ka augšupējoša demogrāfijas likne cieši saistīta ar valsts iekšzemes kopprodukta pieaugumu. «Tas nozīmē, ka labklājība ir viena no galvenajām «atslēgām», lai dzimtu vairāk bērnu. Tāda pati ir arī saistība ar vidējo algu valstī,» viņš secināja. Tomēr diskusijas dalībniekiem bija cits viedoklis — lai dzimtu bērni, valstī nepieciešama stabilitāte un pārliecība par stabilitāti nākotnē.

Šķēlesprāt, no tā saucamās demogrāfiskās bedres valstī var iz-

● Apspriet demogrāfijas problēmas bija ieradušies dažāda gadagājuma un pārliecības cilvēki. Šobrīd vēl neviens nezina, ka jau nākamajā dienā Valsts prezidents izteiks neuzticību Saeimai. Iespējams, ka par Latvijas tautas nākotni būs jālemj pavisam citiem tautas vēlētiem deputātiem.

glābt un mainīt situāciju tikai tā paauzde, kas tagad ir vecumā no 18 līdz 34 gadiem. Tomēr ir arī kāds bremzējošs faktors — Latvijā ienākušās Eiropas attīstīto valstu tendences, kas liecina par savādākām prioritātēm. Skola, augstskola, karjera, naudas uzkrājumu veidošana — tādi ir sākotnējie jaunās paaudzes mērķi. Tikai pēc 30 gadu vecuma sasniegšanas ģimenes aizdomājas par bērniem. Pašlaik Latvijā mātes vidējais vecums, dzimstot pirmajam bērnam, ir 26 gadi, otrajam — 30,3 gadi. Tas jau ir novēloti, atzina politiķis, lai glābtu valsti no demogrāfiskās krīzes.

Pašlaik Latvijā uz vienu sievieti ir tikai 1,31 bērns. Tas līdz ar Portugāli, Ungāriju un Vāciju ir viens no zemākajiem rādītājiem Eiropā. Savukārt Islandē vienai sievietei dzimst 2,23 bērni, Īrijā — 2,07, līdzīgi arī Francijā, Norvēģijā un Lielbritānijā, kas uzskatāmas par veselīgām nācijām ar augstu potenciālu nākotnē. Kā pareizas rīcības piemēru A.Šķēle minēja kaimiņvalsti Igauniju, kur valdība, neskatoties uz krīzes

apstākļiem, deklarējusi — naudu var ņemt visam, tikai ne ģimenēm un bērniem. Latvijā tajā brīdī izšķīrās glābt bankas un lata kursu, nevis cilvēkus, pārmeta Demogrāfijas politikas apakškomisijas priekšsēdētājs.

Komisija gaida risinājumu variantus

Andris Šķēle atzina, ka darbam Demogrāfijas politikas apakškomisijā sākotnēji pieteicies liels skaits Saeimas deputātu. Pašlaik uz sēdēm regulāri nākot nedaudzi. Apakškomisija uzsākusi aktīvu darbu pie konkrētu priekšlikumu izstrādes, lai jau tuvākajā laikā aicinātu pieņemt Latvijas nācības pastāvēšanai ilgtermiņā svarīgus lēmumus. Tādi tiek gaidīti arī no iedzīvotājiem, tāpēc diskusijas dalībnieki tika aicināti sūtīt idejas elektroniski uz adresi demografija@saeima.lv.

Kādi ir līdz šim apkopotie iespējamie risinājumi? Ar vairākiem no tiem A.Šķēle isumā iepazīstināja arī preiļiešus. Piemēram, vecākiem piešķirt balss-

tiesības par bērniem; pensijas apmēru piesaistīt bērnu skaitam; rīkot sociālās kampaņas; Valsts prezidenta personīgi parakstītu apsveikumu izsūtīšana katram jaundzimušajam; īstenot abortus ierobežojošus pasākumus; ieviest modeli «nauda seko bērnam uz bērnudārzu»; ieviest dīlstošo «vaučeru», ko valsts apmaksā sievietei, ja bērns dzimst līdz 30 gadu vecumam, un citi.

□□□

Diskusijas turpinājumā savas domas izteica pašvaldību, iestāžu un dažādu sociālo grupu pārstāvji. Kopīgs secinājums — demogrāfiskā problēma nav vienā mērķī atrisināma, nepieciešams ilgstošs un nopietns darbs, sākot no ģimeņu labklājības celšanas, kas ir ne tikai pašu cilvēku, bet arī valsts uzdevums, un beidzot ar to, cik nopietni, nobrieduši jaunie cilvēki no skolas aiziet dzīvī, lai būtu gatavi kļūt ne tikai par talantīgiem zinātniekiem, veiksmīgiem politiķiem, bet arī laikiem tētiem un māmiņām.

L.Kirillova

LĪVĀNU NOVADĀ

Bērņus aicina radošās darbnīcas

Kā katru gadu, arī šogad no 1. līdz 15. jūnijam sakarā ar Starptautisko bērnu aizsardzības dienu Līvānu bērnu un jauniešu centrs piedāvā radošās vasaras darbnīcas bērniem un jauniešiem «Rakari». Šogad jau — «Rakari 2011». Radošajās darbnīcās ir lieliska iespēja ne vien bērniem iemācīties kaut ko jaunu un radošu, bet arī vecākiem iztikt bez raizēm, kā aizpildīt savu bērnu brīvlaiku pirmās nedēļas. Darbnīcas vada Līvānu bērnu un jau-

niešu centra (LBJC) pulciņu skolotāji un pieaicinātie speciālisti. Katrai dienai ir sava tēma, piemēram, «Disko ritmos», «Sarusas ar mālu», «Breiks un street dance», «Pērļošana», «Pozitīvā domāšana».

LBJC direktore Valentīna Poikāne stāsta: «Darbnīcas ir labi apmeklētās un ļoti pieprasītas, tajās darbojas visu vecumu bērni un jaunieši, sākot no trijiem līdz pat 26 gadiem. Pirmajā dienā radošās darbnīcas apmeklēja 15 dalībnieki, bet otrajā jau 23, un ar

katru dienu dalībnieku skaits palielinās. Šādas radošās darbnīcas darbojas deviņus gadus, un pieredze liecina, ka atsaucība ar katru gadu kļūst lielāka. Ierodas dalībnieki pat no Rīgas, Jelgavas, Jēkabpils un Daugavpils, kuri vasaras pavada pie saviem vecākiem Līvānos, un šis ir vienīgais mēnesis gadā, kad viņi atkal var būt kopā ar saviem vasaras draugiem.

LBJC radošās darbnīcas atvērta ik dienas no pulksten 10.00 līdz 13.00.

DOMES SĒDES
LĒMUMIApstiprināts
sakoptības konkursa
nolikums

Novada domes sēdē izskatīts un apstiprināts novada domes arhitektes Ingas Ancānes iesniegtais konkursa «Topi skaistāks, mans novads» nolikuma projekts. Sakoptības konkursa uzvarētāju apbalvošanai atvēlēti 700 latu no pašvaldības 2011. gada budžeta sadaļā «Līvānu pilsētas teritorijas apsaimniekošana» plānotajiem līdzekļiem.

Atbalstīta strūklakas
vietas izvēle

Izskatot Līvānu pilsētas svētku rīkošanas darba grupas un Līvānu būvvaldes iesniegto priekšlikumu par strūklakas vietas izvēli Līvānu pilsētā, nolemts to atbalstīt. Deputāti apstiprināja, ka strūklaka tiks ierīkota pie Līvānu kultūras centra Rīgas ielā 105, Līvānos. Nolemts līdz Līvānu pilsētas svētkiem izstrādāt strūklakas skīču projektu un veikt iedzīvotāju viedokļa aptauju par strūklakas vizuālā tēla izvēli. Par lēmuma izpildi atbildīgā ir novada domes arhitekte Inga Ancāne.

Piešķirt finansējumu
dzīvojamās mājas
renovācijai

Domes sēdē tika izskatīts biedrības «Sābri» iesniegums par finansējuma piešķiršanu projekta «Dzīvojamās mājas siltināšanas vienkāršota renovācija Rīgas ielā 204, Līvānos» realizēšanai. Konstatēts, ka dzīvojamajā mājā no 12 dzīvokļiem desmit ir privatizēti, bet pašvaldībai pieder divi dzīvokļi. Pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar biedrību «Sābri» par pašvaldības īpašuma Rīgas ielā 204 apsaimniekošanu. Minētās dzīvojamās mājas siltināšanas vienkāršotas renovācijas kopējās izmaksas sastāda 48 316 latus. ES struktūrfondu programmas

«Daudzdzīvokļu māju siltumturības uzlabošanas pasākumi» ietvaros izstrādātā projekta «Dzīvojamās mājas siltināšanas vienkāršota renovācija Rīgas ielā 204, Līvānos» atbalstāmās izmaksas ir 46 120 latu, no kurām 50 procentus finansē ERAF un 50 procentus — dzīvokļu īpašnieki. Biedrībai ir izveidots uzkrājums remontdarbu veikšanai 1227 latu apmērā. Pašvaldības līdzfinansējuma daļa projektā atbilstoši tai piederošo dzīvokļu platībai sastāda 4902 latus.

Pašvaldības deputāti pieņēma lēmumu atbilstoši piederošā īpašuma daļai projektā par minētās dzīvojamās mājas siltināšanu realizēšanai biedrībai «Sābri» piešķirt 4902 latus.

Atvēl līdzekļus
nepamatoti izlietotās
valsts budžeta
mērķdotācijas
finansējuma
atjaunošanai

Izskatot Valsts akciju sabiedrības «Latvijas Valsts ceļi» iekšējā audita daļas 2011. gada 12. maija atzinumu par mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām) finansējumu izlietojumu Līvānu novadā par 2008., 2009. un 2010. gadu, konstatēts, ka Līvānu novadā iekļautajā Jersikas pagastā 2008. un 2009. gadā pašvaldību ceļu un ielu finansēšanai paredzētie valsts budžeta līdzekļi 5887 latu apmērā izlietoti pretēji normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem.

Novada dome pieņēma lēmumu piešķirt līdzekļus 5887 latu apmērā Jersikas pagastā 2008. un 2009. gadā nepamatoti izlietotās valsts budžeta mērķdotācijas finansējuma atjaunošanai autoceļu (ielu) fondā no domes pamatbudžetā «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem» plānotajiem līdzekļiem, veicot atbilstošus grozījumus 2011. gada pamatbudžetā.

Līvānu amatnieku darbi Ventspilī

Ventspils Amatu mājā atklāta Latgali raksturojoša izstāde «Latgales mantojums». Izstādi sagatavoja Latgales mākslas un amatniecības centrs (LMAC) un Ludzas amatnieku centrs, un tā būs skatāma visu jūniju.

Inita Šķelta, LMAC kultūras tūrisma organizatore, pastāstīja, ka uzaicinājumu veidot Latgales meistaru izstādi Ventspilī, LMAC saņēma jau pagājušā gada nogalē, kad Ventspils Amatu māja ieplānoja visu 2011. gadu izstāžu zālē eksponēt Latvijas novadus raksturojošas darbu izstādes.

Izstādē «Latgales mantojums» darbus izkārtoja LMAC vadītāja Ilze Griezāne, tautas lietīšķās mākslas studijas «Dubna» vadītāja Inese Valainē, tekstilmāksliniece Inese Butlere, audēja un daiļamata meistare Janīna Pupiņa.

Ventspilī skatāmi Līvānu tautas lietīšķās mākslas studijas «Dubna» un Ludzas audēju darbi, vairāk kā desmit Latgales keramiķu darinājumi, kalēja Jāņa Ļubkas un Ludzas pinēju darbi. Izstādē arī eksponēts valsts līmenī augstu novērtētais līvānietes Maijas Kulakovas darinātais sieviešu Krustpils tautastērps, kā arī Ludzas amatniecības centrā tapušais tautastērps.

Latgales mākslas un amatnie-

● LMAC vadītāja Ilze Griezāne un Ventspils amatu mājas darbiniece, stāstniece un slavēta zāļu sieva Līga Reitere.

cības centra ciešā sadarbība ar Ventspils Amatu māju izveidojās tolaik, kad Ventspils Amatu māja vēl tikai tapa plānota. Uz Latgales mākslas un amatniecības centru

ventsipilnieki devās pieredzes apmaiņā, minot LMAC izveidi un darbību kā vienu no veiksmīgākajiem piemēriem Latvijā.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Gatavojas senioru deju kopu festivālam

2. jūlijā Vārkavas novadā izskanēs Latvijas senioru deju kopu festivāls. Savu dalību tajā ir pieteikušas 28 deju kopas: **dejojāji no Kandavas, Apes, Lubānas, Balviem, Višķiem, Krāslavas, Kubuliem, Līvāniem, Dvietes, Lazdukalna, Andrupenes, Rēzeknes, Ludzas, Zvejniekiema, Siguldas, Rīgas, Ogres, Trikātas, Pilsrundāles, Glūdas, Tukuma, Preiļiem, Ikšķiles. Protams, piedalīsies arī Vārkavas seniori.**

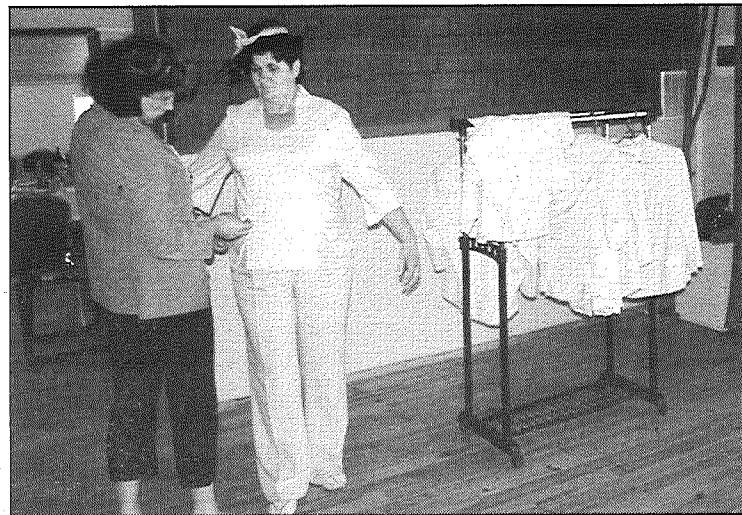
Festivāla scenāriju veido Vārkavas tautas nama vadītāja, profesionāla režisore, arī senioru deju kopas vadītāja Elvīra Āboliņa. Scenārija tēma būs saistīta ar pļavu ziediem. 2. jūlijā senioru deju kopas sniegs ieskaņu koncertus Vārkavas pagasta estrādē, Vanagu pamatskolas pagalmā un

Rimicānos, stāvlaukumā pie kultūras nama, bet vakarā notiks lielkoncerts Vārkavas vidusskolas stadionā. Pēc tam visi ciemiņi varēs izlustēties zaļumballē Vecvārkavas estrādē. Savukārt tālākajiem viesiem būs iespēja pārnakšņot Vārkavas vidusskolā.

Senioru deju kopu festivāla organizēšanu uzņēmusies Vārkavas novada Rožkalnu kultūras nama senioru deju kopa «Dzīves virpuli». Šī kopa darbojas jau deviņus gadus. Pirms dažiem gadiem tās vadība nonāca enerģiskās un uzņēmīgās Larijas Lazdānes rokās, un dejojājas simtprocentīgi attaisnoja kopas nosaukumu, jo ik nedēļas nogalē devās uzstāties kādā no Latvijas vietām un pat pacīmojās Rakverē Igaunijā. Deju kopa kopš 2009. gada ir arī Latvijas senioru apvienības sastāvā, un tās vadītāja Larija Lazdāne ir tās biedre. Apvienības vadību jaunajam kolektīvam lūdz apsvērt

iespēju par kāda lielāka pasākuma organizēšanu Vārkavā. Piedāvājums tika pieņemts, saskaņots ar Vārkavas novada domi, un atlika ķerties pie darba. Gada sākumā ar domes lēmumu izveidota festivāla organizēšanas darba grupa, kura tagad strādā ne pa jokam, lai nodrošinātu veiksmīgu festivāla norisi.

Bet kopa «Dzīves virpuli» gatavo vēl kādu pārsteigumu — jaunu vizuālo tēlu. Jau laicīgi tika sagatavots projekts LEADER programmā par jaunu tērpu iegādi. Tas guva atbalstu, un tagad dejojājam jau pašūta lielākā daļa no jaunajiem tērpiem. Par projekta līdzekļiem kopas «Dzīves virpuli» dejojājam tapuši divi pāri kurpju (melns un gaišs), trīsdalīgi kostīmi: baltas blūzes, melnas vestes un svārki, dzeltenas blūzes, melnas bikses. Līdz jūlijam taps arī vasaras komplekts — vasarīgi raibs, divdaļīgs kos-

● Tērpu pielaiķošana Rožkalnu kultūras namā. Šuvēja Anna Volonte (no kreisās) pati brauc pie dejojājam.

tims, kā arī divas cepures — viena melna, otra — gaišākos toņos, un tām būs maināmi aksesuāri.

Tad atliks vien no biežāka un siltāka auduma sašūt ziemas tērpus.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Karstais eksāmenu laiks

Skolās turpinās eksāmenu laiks. Pamatskolu un vidusskolu beidzēji parāda, ko viņi ir vai nav iemācījušies skolas gados, bet mammas un tēti pārdzīvo līdzīgu. Gan par vērtējumu, kādu atvases saņems zināšanu pārbaudē, gan par izlaidumu *štātēm*, dāvanām, svētku galdiem un izdevumiem, bet visvairāk — par pārmaiņām līdzšinējā ģimenes dzīves ritmā. Bērni izauguši, atstās vecāku mājas, uzsāks patstāvīgu dzīvi. Tieši no eksāmenu rezultātiem daudzējādā ziņā būs atkarīgs viņu turpmākais dzīves ceļš. Pēc gadiem ierastas tradīcijas uz sarunu par valsts pārbaudījumu darbiem «Novadnieks» aicināja Preiļu novada izglītības pārvaldes skolu speciālisti Dzintra Šmuksti, darbinieci, kuras kompetence eksāmenu organizēšanā krājusies daudzu gadu laikā.

Topā — matemātika, angļu un latviešu valoda

Nupat aizvadītais mācību gads Preiļu novada izglītības pārvaldei atšķiras no iepriekšējiem sakarā ar to, ka Livānu un Riebiņu novadi paši organizēja izglītības darbu. Protams, pietrūkst zaudēto kontaktu ar bijušajiem kolēģiem, atzina Dzintra Šmukste, tagad katrs darbojas atsevišķi.

Preiļu novada izglītības nodaļas pārziņā atrodas arī Aglonas un Vārkavas novadu skolas, par ko pašvaldībām noslēgts savstarpējais sadarbības līgums izglītības jomā. Atsevišķu centralizēto eksāmenu organizēšanā un norisē līgums noslēgts arī ar Riebiņu vidusskolu. Tas attiecas uz gadījumiem, kas centralizētā eksāmena kārtotāju skaits ir mazāks nekā desmit. Šādos gadījumos notiek apvienotais eksāmens kopā ar Preiļu novada jauniešiem. Riebiņu novadam paredzētie eksāmenu darbi no Valsts izglītības satura centra (VISC) arī tiek nogādāti uz Preiļu novada izglītības pārvaldi.

Valstī kopējais 12. klašu beidzēju pieteikumu uz centralizētajiem eksāmeniem skaits sastāda gandrīz 106 000, Preiļu, Vārkavas un Aglonas novados attiecīgi — 1313 pieteikumi. Visvairāk pretendentu valstī pieteicies uz matemātikas eksāmenu — 26 215, otrajā vietā ir angļu valoda, tai seko latviešu valoda, vēsture un valsts valoda. Vismazāk ir franču un vācu valodas eksāmenu kārtotāju. Līdzīga situācija arī Preiļu, Vārkavas un Aglonas novadu skolās, kur prioritāte dota matemātikai, latviešu, angļu un krievu valodām. Novadā tikai viena skolas beidzēja bija izvēlējusies kārtot vācu valodas eksāmenu. Arī ķīmijai maz piekritēju, to kārtoja tikai 13 absolventi. Preiļu novadā šogad tiek organizēti 39 centralizētie eksāmeni, no tiem 13 bija

apvienotie, kas nozīmēja, ka vairākas skolas apvienojās, lai savāktu nepieciešamo audzēkņu skaitu — desmit.

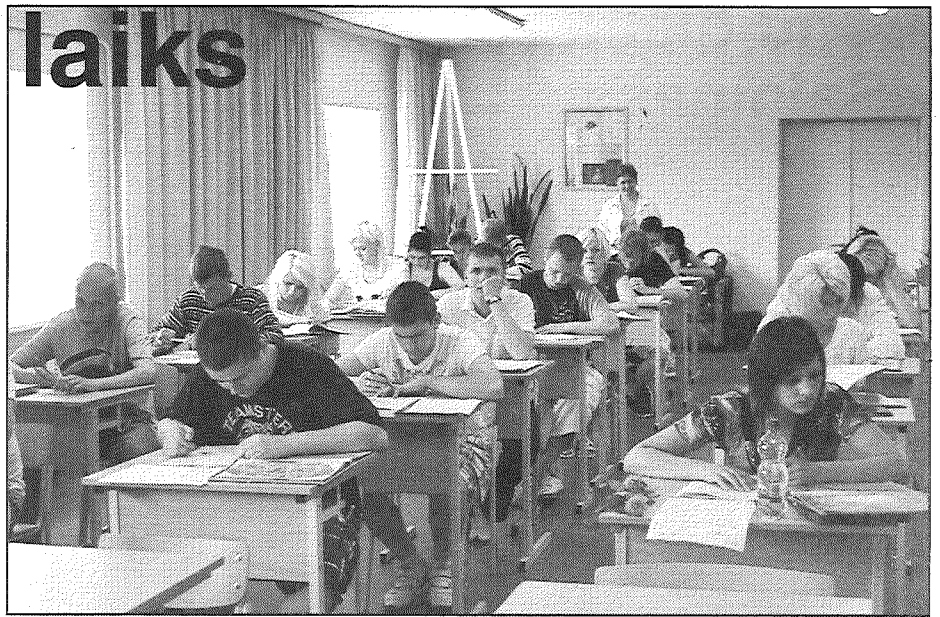
Vidusskolu beidzējiem jākārt četri eksāmeni, — trīs obligāti noteiktie un viens pēc paša izvēles. Vēl pirms pāris gadiem eksāmenu skaits bija lielāks — pieci. Tajā pašā laikā daudzi jaunieši brīvprātīgi izvēlas vairāku eksāmenu kārtotāšanu, lai būtu plašākas iespējas iestāties kādā no augstskolām.

Centralizēto eksāmenu sertifikāti mazākumtautību skolu 9. klašu (Preiļu 2. vidusskolas un vakara, maiņu (neklātienēs) vidusskolas) beidzējiem par valsts valodas eksāmenu uz Preiļiem tiks atgādāti jau 14. jūnijā, kad par tiem var sākt interesēties, bet 12. klašu beidzēji savus sertifikātus varēs sākt saņemt 12. jūlijā. Centralizēto eksāmenu valsts valodā kārtoja arī Aglonas novada Grāveru pamatskolas 9. klases skolnieks, taču sakarā ar to, ka bija viens pats, nācās pievienoties kādas citas skolas skolēniem. Tuvāk sanāca Krāslava. Tāpēc Grāveru vienīgais devītklasnieks zināšanas valsts valodā parādīja Krāslavā, Varavīksnēs vidusskolā.

Dzintra Šmukste atgādināja, ka tajos gadījumos, kad personai informācija par nokārtotajiem centralizētajiem eksāmeniem ir nepieciešama agrāk, var griezties Izglītības un zinātnes ministrijā, kur iespējams saņemt izziņu, ka sekmīgi nokārtots attiecīgais centralizētais eksāmens. Izziņa tiks izsniegta divu darba dienu laikā. Taču jāatceras, ka katram eksāmenam ir savs datums, no kura var saņemt šādu izziņu, un tas ir saistīts ar darbu labošanas pabeigšanu.

Eksāmenos iesaistīts daudz pedagogu

Valsts pārbaudījumi 9. un 12. klasēs sākas tūlīt pēc pēdējā zvana, kad pārejās klasēs vēl turpinās mācības, taču eksāmenu norisē tiek iesaistīts ļoti daudz pedagogu. Katram eksāmenam vajadzīgi trīs cilvēki: vadītājs, novērotājs, vērtētājs, bet, ja tas ir valodas eksāmens, tad arī ceturtais — intervētājs. Preiļu novada izglītības pārvaldei noslēgti 107 līgumi ar pedagogiem, kas papildus tiešajam darbam iesaistīti eksāmenu procesā. Skolotājiem jāvada stundas savās klasēs, bet tajā pašā laikā viņiem jānodas uz citu skolu, lai piedalītos eksāmenā. Par vērtētāju var piedalīties tikai citas skolas pārstāvji, eksāmena vadītājs nevar būt priekšmeta skolotājs, un tā tālāk. Bērni klasēs paliek nenodarbināti, bet pēdējā mācību gada dienā pat nav audzinātāja, kas izsniegtu liecības un pastāstītu par to, kas gaidāms nākamajā gadā. Tas ir stipri nepārdomāti, saka Dzintra Šmukste.

● Ģeogrāfijas eksāmens Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienēs vidusskolas 12. a, b, un c klases audzēkņiem. Eksāmena komisijas priekšsēdētāja — skolas direktore Klavdija Zarāne, eksāmena vadītāja — Anita Džeriņa. Foto: A.Šņepsts

Skolēniem mācībās būs jāsaņem

Aizvadītais mācību gads bija pēdējais labvēlīgais gads tiem skolēniem, kam patīk paslīnēt un kas neizceļas ar uzcītīgu mācīšanos, vai arī viņiem mācības grūtāk padodas. Vēl tikai šogad varēja nokārtot eksāmenus vai dabūt apliecību par 12. klases beigšanu tādā gadījumā, ja saņemti divi par četrām ballēm zemāki vērtējumi Jau nākamajā skolas gadā kārtība būs citādāka. Apliecību par pamatizglītības ieguvi skolēni varēs saņemt ne vairāk kā ar vienu vērtējumu, kas zemāks par četrām ballēm. Līdz šim šī robeža bija trīs par četrām ballēm zemāki vērtējumi. Savukārt atestātu par vispārējās vidējās izglītības ieguvi varēs saņemt tikai tādā gadījumā, ja visos mācību priekšmetos vai valsts pārbaudes darbos būs sekmīgas atzīmes. Nesekmīgie devītklasnieki varēs palikt uz otru gadu, bet vidusskolēniem būs jāmeklē iespēja, kur atkārtoti nolikt eksāmenus. Pagaidām šī procedūra, ko iesākt ar nesekmīgiem vidusskolēniem, vēl nav isti izstrādāta, atzina skolu speciāliste.

Stāstot par jauniešiem, Dzintra Šmukste atklāja, ka paredzamas izmaiņas arī sertifikātu novērtējumos. Kādreiz tās bija balles, gadus desmit — līmeņi no A (augstākais) līdz F (zemākais), bet nu «augšas» iecerējušas zināšanu novērtējumus sertifikātos uzrādīt tikai procentos. Piemēram, zināšanas vēsturē atbilst 79 procentiem, bet fizikā — 64. Vai sertifikāta saņēmējam, viņa skolotājam, augstskolas uzņemšanas komisijai šie procenti dos kādu skaidrību par patiesajām zināšanām? Bez tam darbus labo daudzi pedagogi, un ja viens ieliktu vērtējumu 100 procenti, cits par to pašu darbu, iespējams, dotu ti-

kai 91 procentu. Kam vajadzīgi šādi mākslīgi izdomāti sarežģījumi? Visticamāk, ministrijas ierēdņiem, lai parādītu, ka viņi arī kaut ko dara.

Skolām, sākot ar nākamo mācību gadu, paredzētas arī stingrākas kvalitātes prasības. Tuvākajos gados jāpāriet uz sistēmu, ka, lai eksāmenā dabūtu vērtējumu, no dotajiem uzdevumiem būs jāpaveic ne mazāk par 30 procentiem. Līdz šim šis līmenis bija pieci procenti, par ko varēja iegūt F līmeņa vērtējumu, un kas nozīmēja, ka skolēns eksāmenā nav izkritis.

Bez nopietniem starpgadījumiem

Eksāmenu darbi skolās nonāk divējādi. Katrai skolai ir savs speciālais kods, ar ko pārbaudījuma dienas rītā atvērt savu vietni datorā un kur saņemami uzdevumi. Tie pēc tam tiek nokopēti. Vidusskolām paredzētos centralizēto eksāmenu darbus rītos ap pulksten 7.30 piegādā novada izglītības pārvalde, kur tos saņem skolu direktori.

Vienā no skolām eksāmena klausīšanās daļā pēc pirmā uzdevuma «nojuka tehnika», bija jāgriežas pēc palīdzības VISC, un vēl eksāmena gaitā situācija tika uzlabota. Kādā no skolām radās strāvas padeves traucējumi tieši tajā brīdī, kad valodas eksāmenā notika runāšanas daļa, ko vajadzēja ierakstīt. Tika atrasts risinājums, magnetofonu darbinot ar baterijām. Saņemts arī brīdinājums, lai līdzīgi gadījumi neatkārtotos, tāpēc ieteikts nodrošināties ar strāvas padeves rezervēm.

Eksāmenu kārtotāšanas laiks drīzumā beigsies. Pamatskolas gatavojas izlaidumiem, kas lielākoties izskanēs šīs nedēļas nogalē. Vidusskolēniem liels notikums gaidāms ap Jāņu laiku.

Ģimnāzijas komandai izcili rezultāti Eiropas Parlamenta pasākumā «Euroscola 2011»

Preiļu Valsts ģimnāzijas (PVĢ) komanda — 24 ģimnāzisti un divas skolotājas — maijā devās uz Strasbūru, kur notika Eiropas Parlamenta pasākums — «Euroscola 2011» debates. Uz šo pasākumu bija aicinātas pa vienai skolai no katras ES valsts. Preiļu ģimnāzisti pārstāvēja Latviju. Šis tiesības viņi ieguva, pirms tam piedaloties Eiropas jaunatnes projektu konkursā, kurā saņēma augstu vērtējumu.

PVĢ jauniešiem līdzīgu devās divas pedagoges — angļu valodas skolotāja, debašu trenere Anna Verza un mūzikas skolotāja Ilze Rožinska. Ģimnāzisti iesaistījās sešās darba grupās. Tās bija izveidotas no dažādu valstu skolēniem. Darba grupās notika debates par dažādām tēmām — «Eiropas vērtību loma pasaulē», «Eiropas brīvprātī-

gā darba gads — 2011», «Vide un atjaunojamā enerģija», «Informācijas brīvība un pilsoniskā kultūra», «Demokrātija un pilsonība» un «Eiropas nākotne». Pēc debatēm bija jāpieņem attiecīgi lēmumi un jābalso Parlamentā. Darba valodas Parlamentā bija angļu un franču, tāpēc ģimnāzistiem bija jābrīvi debatēt un izteikt savu viedokli angļu valodā.

Katras skolas pārstāvim vienas minūtes laikā vajadzēja prezentēt savu skolu. PVĢ bija vienīgā, kas pasākuma dalībniekus sveica ar dzeismu, pēc kuras Preiļu ģimnāzistes saņēma jauno Eiropas Parlamenta deputātu ovācijas. PVĢ audzēkņi uz kopējā fona bija viegli pamanāmi ar saviem T-krekliem Latvijas karoga krāsā. Uz tiem bija uzdrukāts PVĢ ģerbonis, skolas nosaukums ar devīzi un uzraksts — Latvia. Kopumā uz šo pasākumu ieradās 500 jaunieši vecumā no 16 līdz 19 gadiem.

Pasākuma laikā visi dalībnieki piedalījās

erudīcijas spēlē «Eurogame» par Eiropas Savienību. Spēles dalībniekiem bija jāatbild uz 23 jautājumiem. Katrs no tiem bija kādā no ES valodām, tāpēc, lai atbildētu uz jautājumu, vispirms nācās atrast kādu dalībnieku, kas to saprot. Visi paši izvēlējās komandas dalībniekus — četrus no četrām dažādām valstīm. Finālā, kurā spēlēja tikai paši labākie 16 jaunieši, iekļuva arī divi PVĢ audzēkņi. Komanda, kurā spēlēja Dāvis Ondzulis, ieguva otro, bet Ievas Meikulānes komanda — trešo vietu.

Skolotāja, PVĢ komandas debašu trenere Anna Verza pastāstīja, ka arī Eiropas skolotājiem ar tādiem pašiem noteikumiem vajadzēja spēlēt «Eurogame» spēli. Komanda, kurā Anna Verza piedalījās kopā ar skolotājam no Austrijas, Itālijas un Slovēnijas, uzrādīja vislabākos rezultātus,

ieguva pirmo vietu un saņēma piemiņas medaļas. Mājās ģimnāzijas delegācija atgriezās ar pirmo, otro un trešo vietu, kas ir izcils rezultāts.

PVĢ audzēkņi no Strasbūras devās uz Parīzi, apskatīja tās ievērojamākās vietas, uzkāpa Eifeļa tornī, kas dažiem, izrādījās, ir bijis lielākais sapnis.

Sirsniņš paldies visiem komandas dalībniekiem, kuri bija labi sagatavojušies debatēm, aktīvi tajās iesaistījās un guva labus rezultātus, teica Anna Verza, uzsverot arī skolotājas Ilzes Rožinskas atbalstu un ģimnāzistes Sintijas Usānes veikumu kā ģimnāzijas komandas vadītāji. Prieks un lepnums bijis par tik lielisku komandu.

15 no ģimnāzistiem, kas piedalījās Eiropas Parlamenta pasākumā, šogad absolvēs PVĢ. Varbūt nākotnē ģimnāzījai būs pašai savī deputāti Eiropas Parlamentā.

Ganu diena zemnieku saimniecībā «Salniņas»

● Šī pavasara pirmās ganu dienas dalībnieki Vārkavas novada zemnieku saimniecības «Salniņas» pagalmā.

Šogad 29. maijā jau ceturto gadu Valsts lauku tīkla Vārkavas novada lauku attīstības speciāliste Ilga Ušacka un Vārkavas novada lopkopības pārraudze Janīna Poplauskas sadarbībā ar novada kultūras centra vadītāju Ilgu Pokšāni rīkoja pirmo ganu dienu.

Kā «Novadnieku» informē lauku attīstības speciāliste Ilga Ušacka, šogad ganu diena tika rīkota zemnieku saimniecībā «Salniņas», kur saimnieko Jānis un Ļena Purviņi. Tā ir laba iespēja lauksaimniekiem sanākt vienopus, dalīties pieredzē, iegūt jaunas idejas un atziņas par saimniekošanas *knifīniem* no citiem lauksaimniekiem. Būtuiski ir uzziņāt, kā pa šiem gadiem ir attīstījusies saimniecība, ar kādām grūtībām nācies sastapties, kādi uzlabojumi notikuši.

«Salniņās» pirmā ganu diena tika rīkota arī pirms četriem gadiem, un var tikai priecāties par to, ka saimniecība attīstās — ga-

nāmpulks ir palielinājies ar pienīgām govīm, kurām ir augsti izslaukumi un labi pārraudzības rezultāti.

Saimniekiem Jānim un Ļenai nebeidzamos lauku darbus palīdz apdarīt viņu bērni Ieva, Matīss, Marta, Ēriks, Pauls un nu jau ģimenē ienākusi vedekļa Liene. Tiesa, pa nedēļas vidū lielākie palīgi ir tikai Matīss un Liene. Ieva mācās un strādā Rīgā, pie vecākiem atbrauc vien brīvajās dienās, kas negadās bieži. Marta zināšanas apgūst Rēzeknes augstskolā, Ēriks — Višķu profesionālajā lauksaimniecības vidusskolā, bet Pauls — Vanagu pamatskolā. Abiem puīšiem šis ir eksāmenu un izlaiduma laiks.

Neatsverams palīgs ar savu dzīves pieredzi un padomiem ir ģimenes vecākā pārstāve, vecmamma Eleonora Purviņa. Par šo ģimeni Ilga Ušacka saka, ka viņi saimnieko no paaudzi, nebaudās no grūtībām. Sirdi priecē ne tikai sakopta māja un pagalmi, bet arī labi iekopti lauki un pienīgas govīs. Zem-

nieku saimniecībai «Salniņas» pamatnodarbošanās ir piena lopkopība, blakusnozares — gaļas liellopu audzēšana un graudkopība.

Saimniekus un pārējos lauksaimniekus ar pirmo ganu dienu sveikt bija ieradusies Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju centra Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva. Jaukus un sirsniņus vārdus strādīgajai saimei un klātesošajiem teica Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne. Ar jaukām un skanīgām dziesmām apkārtni pieskandināja vokālais ansamblis «Savādi gan». Jautras un atraktīvas sadzīves ainiņas izspēlēja Anitas Brakovskas Upmalas teātra draugu kopa. Kultūras centra vadītāja Ilga Pokšāne šoreiz iejutās suņa Dukša tēlā, kurš uzmanīja lielo govju baru, kā arī sauca pie kārtības sanākušos ciemiņus. Cerams, ka «Salniņās» šogad piena izslaukumi būs vēl lielāki, jo iesākto rumulēšanos no visas sirds pabeidza siltais pavasara lietus.

Akcīzes nodokļa atbrīvojumu dīzeldegvielai saņems arī lauksaimnieki ar mazākiem ieņēmumiem no viena hektāra

Jau ziņots, ka 3. maijā valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos Ministru kabineta noteikumus nr. 344 «Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeldegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīkiem».

Kā informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietnieks Kaspars Funts, noteikumi nosaka, ka lauksaimniecības produkcijas ražotājiem ir jānodrošina vismaz 200 latu ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas no viena deklarētā un apstiprinātā hektāra vai pieteiktā ar mazākiem ieņēmumiem no viena hektāra (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu) atbilstoši gada pārskatā vai gada ienākumu deklarācijā norādītai informācijai par pēdējo noslēgto gadu. Lauksaimnieks saņems bezakcīzes dīzeldegvielu par to platību, kurai ir nodrošināti 200 latu ieņēmumi.

Zemkopības ministrija pievērš uzmanību, ka akcīzes nodokļa atbrīvojumu dīzeldegvielai saņems

arī lauksaimnieki ar mazākiem ieņēmumiem no viena hektāra. Pretendentiem, kas produkciju ir realizējuši, bet ieņēmumi nav sasnieguši noteikto sliekšni 200 latu apmērā no hektāra, atvieglojumus bezakcīzes degvielas iegādei piešķirs, attiecīgi samazinot atbilstīgo hektāru skaitu.

Piemēram, ja lauksaimnieks būs deklarējis 10 hektārus ar kopējiem ieņēmumiem no tiem 1000 latu apmērā, tad zemes platība, kurai tiks piešķirts akcīzes nodokļa atbrīvojums, attiecīgi būs pieci hektāri.

Tā kā noteikumos ir noteikts, ka maksimālais dīzeldegvielas daudzums, kam piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa saimnieciskajā gadā, ir 85 495 240 litri, tad Lauku atbalsta dienests veiks proporcionālo sadalījumu starp pretendentiem par atbilstīgās platības apstrādāšanu.

Piemērs, kad kopējais saimnieciskajā gadā pieteiktais dīzeldegvielas daudzums pārsniedz noteikto maksimālo dīzeldegvielas daudzumu, kam piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa (85 495 240 litri): ja kopējā atbilstīgā platība hektāros saimnieciskajā gadā ir 1 000 000 hektāru un maksimālais dīzeldegvielas daudzums — 85 494 240 litri, tad bezakcīzes dīzeldegvielas daudzums viena zemes hektāra apstrādāšanai ir 85,49 litri.

Šogad konkursā «Sējējs 2011» vairākas jaunas nominācijas

Zemkopības ministrija aicina lauku uzņēmējus pieteikties konkursam «Sējējs 2011». Izvirzīt pretendētus konkursam aicinātas gan pašvaldības, gan lauksaimnieku un pārtikas ražotāju nevalstiskās organizācijas. Konkursa dalībniekus šogad vērtēs 11 grupās.

Kā informē Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Viktorija Kalniņa, dalībnieki konkursā tiks vērtēti atsevišķās nominācijās — «Piena ražošana», «Gaļas ražošana» un «Augkopība», kā arī jau tradicionālajā nominācijā «Lauksaimniecības kooperatīvs».

Šogad konkursā ieviesta jauna nomināciju grupa «Gada lauku attīstības projekts», kurā tiks vērtēti sekmīgākie projekti lauksaimniecībā, pārtikas ražošanā un inovācijās. Dalībniekus vērtēs arī nominācijās «Ģimene lauku sētā» un «Jaunais veiksmīgais zemnieks». Pieteikumi dalībai šajās konkursa grupās jāiesniedz Lauku konsultāciju un izglītības centra konsultāciju birojos līdz 30. jūnijam.

Tāpat šogad vērtēs dalībniekus nominācijās «Rītdienas sējējs — mazpulka dalībnieks» un «Jaunais zinātnieks lauksaimniecībai un lauku attīstībai». Jau piekto gadu tiks pasniegta balva par mūža ieguldījumu lauksaimniecībā. Konkursa dalībniekus paredzēts godināt noslēguma pasākumā šī gada oktobrī.

UZMANĪBU!

Klasiskā cūku mēra uzliesmojums Lietuvā

Pēc saņemtās informācijas no Lietuvas Republikas Pārtikas un veterinārā dienesta Latvijas Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) informē, ka Lietuvā, Kauņas apriņķī, konstatēts klasiskā cūku mēra uzliesmojums, kas skāris vienu novietni ar 16 000 cūkām.

Lietuvas dienests veic visus pasākumus slimības ierobežošanai un likvidācijai, tajā skaitā nosakot uzraudzības un aizsardzības zonu ap skarto novietni.

Lai arī Lietuvā tiek veikti visi nepieciešamie slimības apkarošanas pasākumi, PVD aicina Latvijas cūku audzētājus pievērst īpašu uzmanību biodrošības pasākumiem, kas sevišķi svarīgi ir novietnēs, kas izved cūkas uz citām valstīm.

Ja dzīvnieku turētājiem ir aizdomas par dzīvnieku inficēšanos ar klasisko cūku mēri, PVD aicina par to nekavējoties informēt veterinārārstu vai PVD reģionālo pārvaldi vai zvanīt uz 112. Tāpat dienests aicina medniekus informēt par gadījumiem, kad novērotas pārmaiņas mežacūku uzvedībā vai mežā at-

rasti vairāki mežacūku liķi.

Lai pasargātu saimniecību no klasiskā cūku mēra, cūku īpašniekiem jāievēro vairāki svarīgi biodrošības principi.

✓ Svarīgi ir nodrošināt, ka cūku pārvadāšanas transportlīdzekļi (gan vietējie uz kautuvi, gan starptautiskajiem pārvadājumiem paredzētie) ir iztīrīti un dezinficēti pirms jaunas dzīvnieku kravas iekraušanas un vienmēr — pēc dzīvnieku pārvadāšanas.

✓ Jānodrošina dzīvnieku kopēji un citi novietnes teritorijā strādājošie ar specapgērbu un apaviem, kurus pēc darba jāatstāj novietnē.

✓ Nedrīkst pieļaut nepiederošu personu atrašanos novietnē un tās teritorijā.

✓ Pie ieejām/iebrauktuvēm novietnē jāierīko dezinfekcijas pakļāji vai bedres.

✓ Bez saskaņošanas ar praktizējošo veterinārārstu nedrīkst ievest novietnē dzīvniekus.

✓ Aizliegts izbarot cūkām ēdiena atliekas.

✓ Jānovērš mājas cūku tieša un netieša saskare ar meža cūkām un citiem savvaļas dzīvniekiem.

Ļoti svarīgi nepieļaut klasiskā cūku mēra tālāku izplatību no saimniecības, kurā dzīvnieki ir saslimuši. Ikvienam dzīvnieku īpašniekam nekavējoties jāziņo praktizējošajam veterinārārstam par dzīvnieku nobeigšanos vai vairāku dzīvnieku vienlaicīgas saslimšanas gadījumiem, vai jebkuru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar klasisko cūku mēri.

PVD aicina individuālos cūku īpašniekus/turētājus, kuri par saviem dzīvniekiem nav paziņojuši Lauksaimniecības datu centram, izdarīt to iespējami īsā laikā, lai nepieciešamības gadījumā dienests varētu operatīvi un efektīvi plānot nepieciešamos apkarošanas pasākumus. **Pērkot sīvēnus tīrģū, gan pircējam, gan pārdevējam jāaizpilda Dzīvnieku pārvietošanas deklarācija, lai saslimšanas gadījumā būtu iespējams izsekot saistītās novietnes.**

Atgādinām, ka klasiskais cūku mēris ir ļoti lipīga infekcijas slimība, ar kuru slimo mājas un meža cūkas neatkarīgi no vecuma. Slimībai raksturīga augsta mirstība.

Klasisko cūku mēri ierosina vīruss. Galvenais infekcijas avots ir slimās un vīrusu nēsājošās mājas un mežacūkas, kas izdala vīrusu ārējā vidē ar urīnu, fekālijām un citiem izdalījumiem.

Cūku saslimšanas pazīmes parādās 3 — 9 dienas pēc inficēšanās ar vīrusu, taču periods var ilgt pat līdz mēnesim.

Apstiprinot diagnozi, Valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors nekavējoties nosaka karantīnu. Karantīna attiecās uz skarto punktu, tiek noteikta arī aizsardzības zona, kura ir ne mazāk kā trīs kilometru rādiusā ap skarto novietni, un uzraudzības zona, kura ir ne mazāk kā 10 kilometru rādiusā ap skarto novietni. Aizsardzības un uzraudzības zonā dienests veic īpašus kontroles pasākumus, lai iespējami agrīni atklātu slimības uzliesmojumus, novērstu infekcijas izplatību un veiktu apkarošanas pasākumus.

Klasiskais cūku mēris rada lielus ekonomiskos zaudējumus sakarā ar cūku likvidāciju novietnē. Slimība nav bīstama ne cilvēkiem, ne citu sugu dzīvniekiem.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Aizkalnes pamatskola. Gads pēc slēgšanas

Pirms gada Aizkalnes pamatskolā izskanēja pēdējais zvans. Pēdējais ne vien skolas beidzējiem, bet arī pašai skolai. Nelielā audzēkņu skaita dēļ tā tika SLĒGTA.

Kas skolas telpās, kuras ik dienu daudzo mācību garu garumā dzirdējušas bērnu čalas un soļu dipoņu, notiek pašlaik? Vai durvīm nav atslēga priekšā? Preiļu novada Aizkalnes pagasta pārvaldes vadītājas **Guntas Uzulevičas** vadībā iegriezāmie baltajā divstāvu ēkā. «Tāds klusums šogad bija. Bērnu pietrūkst. Dzīvība atgriežas tikai vakaros, kad visi pārrodas no skolām Preiļos, kā arī brīvdienās. Tad jūtamies, kā senāk,» saka Gunta.

Biedrība ar stāžu

Bijušajā skolā lielāko daļu brīvo telpu apsaimnieko biedrība «Sabiedriskais centrs «Aizkalne»». Biedrības vadītāja **Janīna Beča** mudina uz istabu, kur notiekot vislielākās aktivitātes. Uz galdiem izvietotas šujmašīnas, redzami gatavi un pusgatavi adījumi, tapošanas tehnikā gatavotās šalles.

«Mūsu biedrība ir ar stāžu, pērn atzīmējām desmitgadi, bet pastāvīgu telpu ilgu laiku nebija. Pasākumus rīkojam pagasta pārvaldes nelielajā zālītē, kas nebija visai ērti. Centāties realizēt projektus, tā teikt, ārpusē, piemēram, mazo grantu programmas ietvaros izveidojam atpūtas laukumu pie pārvaldes ēkas, sakopām Jašas upes krastu,» stāsta Janīna Beča.

Pie darba

Pagājušā gada oktobra beigās biedrībai tika atvēlēta viena no lielākajām telpām skolas ēkas otrajā stāvā. Sabiedriskais centrs «Aizkalne» par savu tuvāko mērķi izvēlējās īstenot projektu «Sadzīves tehnikas iegāde biedrības «Sabiedriskais centrs «Aizkalne»» darbības paplašināšanai, iedzīvotājiem sniedzamo pakalpojumu dažādošanai un pagasta iedzīvotāju labklājības celšanai». Aiz garā nosaukumu slēpās vienkāršas un reālas lietas. Tika iegādāts piecas elektriskās šujmašīnas, overlocks un izšūšanas mašīna, kā arī cepeškrāns.

«Tikko visu bijām sagādājuši, sākās šūšanas kursi vietējiem ļaudim. Pieteicās astoņi dalībnieki, bet dažādu iemeslu dēļ līdz finišam nonāca seši. Kursi ilga no novembra līdz maijam, nodarbības vadīja brīvprātīgā darbiniece Anitra Sondore. Ar pilnu pārlicību varu apgalvot, ka tas bija vērtīgi, jo vairākas reizes nedēļā no pēcpusdienas līdz vēlam vakaram sievas strādāja. Sāka ar šujmašīnu iepazīšanu, bet beidza ar piegriezēju un apģērbu gatavošanu,» teic Janīna. Viņu papildina biedrības valdes locekle un kursu dalībniece Sandija Mizovska: «Daugavpili nopirku drēbes gabalu un pirmais, ko uzšuvu, bija svārki. Izdevās labi, tagad velku mugurā un eju uz pasākumiem. Kāda kundze pa ziemu pat uzšūva četrus vai piecus apģērbu gabalus.» Kursu dalībnieces, izrādās, ir tik pilnas spara, ka šujamstundas vēlas turpināt. Janīna Beča šajā sakarā teic, ka nāksies komplektēt jaunu

grupu. Pēc Guntas Uzulevičas domām, centrā būtu vajadzīgs cilvēks, kas arī ikdienā varētu sniegt šūšanas vai apģērbu labošanas pakalpojumus pagasta iedzīvotājiem.

Mācījās tapot, sveces liet, ar datoru darboties

Biedrības valdes priekšsēdētāja stāsta, ka viņiem atvēlētās telpas ne dienu nav stāvējušas tukšā. Biezā mapē sakrāti materiāli par notikušajiem kursiem, daudzajiem pasākumiem. Biedrības valdes locekle Inga Anšmite, piemēram, bija uzņēmusies Aizkalnes sievietēm iemācīt veidot adījumus tapošanas tehnikā. Gatavie darbi redzami improvizētā izstādē turpat nodarbību klasē. Tāpat arī krāsainās dekoratīvās sveces, kuru liešanu ziemā apguvuši, un pašgatavotās ziepes. Īpaši iecienītas starp vietējiem dāmām vienmēr esot kulinārijas nodarbības. To rīkošanu parasti pielāgojot kādiem svētkiem — pirms Valentīndienas, Ziemassvētkiem, Lieldienām, lai tuviniekus varētu mājās iepriecināt ar neparastiem gardumiem.

«Nav tā, ka biedrībā *vārāties* tikai savā vidū vien,» teic J. Beča. «Pārsvarā rīkojam pasākumus kopā ar Aizkalnes tautas namu, bibliotēku. Tādi kopīgi pasākumi bija tikšanās ar dzejniecēm Daidu Lapāni, Sarmu Upesleju. Aicinājām ciemos Vārkavas amatierteātri ar izrādi «Savēdēji.» Vietējiem ļaudīm dažādi pasākumi ejot pie sirds, piemēram, notikusi pēcpusdienas «Aizkalnieši Eiropas ceļos». Uzaicinājuši Oranžā kora dalībnieku Juri Vucānu, kurš stāstījis par saviem ceļojumiem un koncertu iespējām. Janīna iepazīstinājusi ar redzēto braucienā un Grieķiju. Tie, kuriem pašiem nav iespēju doties ekskursijās, ar interesi uzņem stāstus par svešām zemēm.»

Vietējam labumam

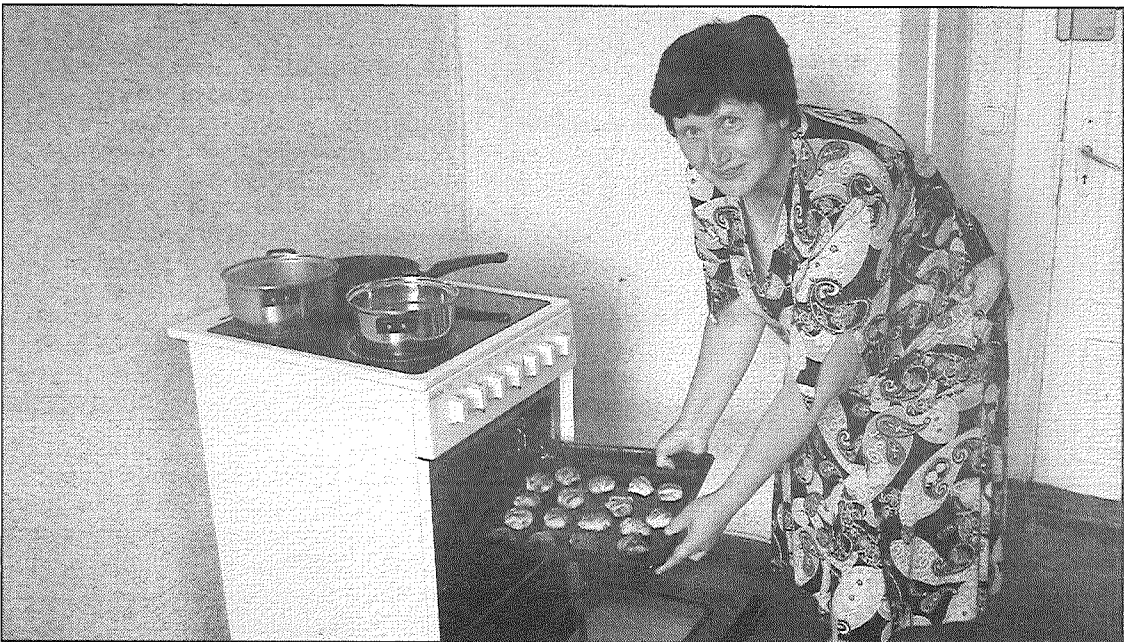
Biedrībai «Sabiedriskais centrs «Aizkalne»» izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Sarkanā Krusta Preiļu komiteju, sagādājot un izdalot dažāda veida humanāro palīdzību. Decembrī saņemts drēbju piedevums, nesen atgādāta nākamā krava, ko cilvēki labprāt ņem. «Apģērbu ir labi, lauku cilvēki parasti izvēlas darba drēbes. Pēc mantām var nākt katru darba dienu, un ņemēju saraksts regulāri papildinās,» stāsta Janīna.

Vietējo cilvēku labumam rīkoti arī datorkursi iesācējiem. Tos vadījusi pasniedzēja Inga Anšmite no kaimiņu pagasta Pelēciem. Datorklasē ir seši datori, pilnīgi pietiekami, lai lauku cilvēki varētu apgūt nepieciešamās zināšanas. Elektroniskā deklarēšanās sistēma, pārskati, atskaites, ko zemniekiem tagad pieprasa Lauku atbalsta dienests, Valsts ieņēmumu dienests — to visu varēja iemācīties brīvajās ziemas dienās. Pašlaik esot kursu pārtraukums līdz rudeni, tad mācības atsāksoties.

«Šaubos, vai mēs vieni paši visu to spētu paveikt, ja ne labā sadarbība ar Preiļu novada domes vadību un pagasta pārvaldes atbalsts,» pateicīga ir biedrības valdes priekšsēdētāja. «Telpu nomas maksa mums ir simboliska, pašvaldība apmaksā elektrības

● Biedrības «Sabiedriskais centrs «Aizkalne»» durvis ir vaļā katru dienu. Lai gan oficiālie šūšanas un adīšanas kursi beigušies, pagasta dāmas te iegriežas regulāri. Attēlā (no kreisās) biedrības valdes locekle un šūšanas kursu apmeklētāja Sandija Mizovska un Irina Zimele.

● Biedrības valdes priekšsēdētāja Janīna Beča apliecina, ka iegādātā cepeškrāns nestāv dīkā. Pīrāgi tiek cepti arī tad, kad uz pasākumiem pulcējas apmeklētāji un ciemiņi.

● Bijušās Aizkalnes pamatskolas klasēs ierādītas telpas arī vietējiem pensionāriem. Pagasta pārvaldes vadītāja Gunta Uzuleviča demonstrē, ka pašlaik pensionāru istabā aplūkojamas hobijizstādes — Staņislava Geidas sakrātās pildspalvas un Vijas Kampānes salvetes un atklātnītes.

rēķinus, apgādā ar malku. Pašlaik gatavojamies realizēt projektu par informācijas tehnoloģiju un aprīkojuma iegādi biedrības «Sabiedriskais centrs «Aizkalne»» aktivitāšu kvalitatīvai nodrošināšanai Aizkalnes pagastā. Par projekta līdzekļiem tiks iegādāts portatīvais dators, multimediju projektoris, tāfele, mūzikas centrs, fotoaparāts, printeris, trenāžieri, galda spēles.

Janīna gandarīta, ka pašvaldība atļāvusi nomāt vēl vairākas telpas bijušās skolas ēkā, lai biedrība varētu izvērst savu darbību plašāk. Ir ideja veidot vietējo muzeju, kurā apkopos materiālus ne vien par kādreizējo skolu, bet pagastu, kolhozu laikiem. Bibliotēkā, kuru ilgus gadus vada Rīta Džeriņa, jau tagad esot plašs muzeja veidošanai derīgu materiālu klāsts.

«Idejas ir, mēs neapstāsimies. Tas ir mūsu pienākums — uzturēt dzīvību skolas ēkā. Ja Aizkalnes skola darbotos, nākamgad varētu svinēt tās 150-gadi. Zēl, protams, ka situācija tā izveidojusies un skola bija jāslēdz, bet, kamēr Aizkalnē dzīvos ļaudis, mūsu darbošanās neapsiks,» biedrības vadītāja ir pārliecināta.

L. Kirillova

Daugavmalas puiku un meiteņu hobijs — makšķerēšana

Pagājušajā otrdienā, 31. maijā, vispārīgizglītojošajās skolās beidzās mācību gads, skolēniem tika izsniegtas liecības. Bet iepriekšējās dienās daudzās skolās tika rīkoti pārgājieni, sporta svētki un citas aktivitātes, aicinot piedalīties arī skolēnu vecākus. Jersikas pamatskolā sporta dienas ietvaros pirmo reizi bija sarīkots makšķerēšanas festivāls. Protams, skolā viņi nebija atrodami, tāpēc «Novadnieka» žurnālistiem nācās doties uz netālo Daugavas krastu, kur upes ielokā skatienu pavērās gara, krāsaina virkne ar mazākām un lielākām makšķerēšanas figūrām.

Kristīne Piļščikova, Jersikas pamatskolas sporta skolotāja, pastāstīja, ka sporta svētkiem katru gadu ir cita tēma. Iepriekšējos gados bija organizēta riteņbraukšana un orientēšanās mežā pēc objektiem, šoreiz — makšķerēšanas festivāls un citas aktivitātes. Bet nākamajā mācību gadā skolā iecerēts organizēt makšķerēšanas pulciņu, jo, dzīvojot pie tik lielas upes, zivju ķeršana ir viens no vaļaspriekiem gan pieaugušajiem, gan bērniem.

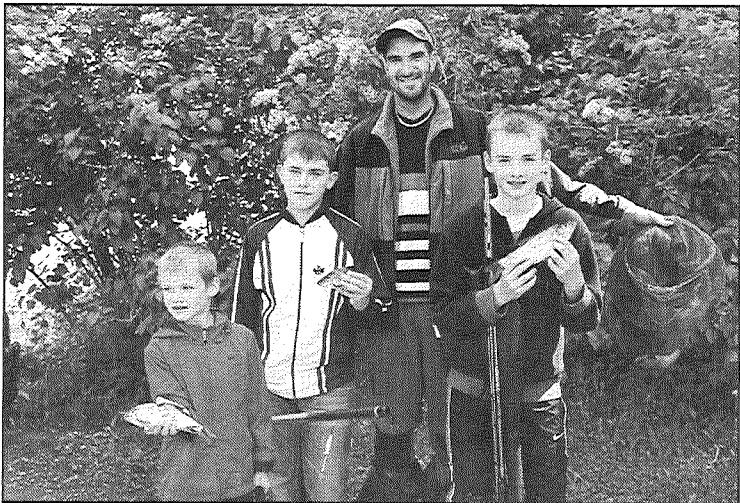
Makšķerēšanu rindā bija redzami arī pieaugušie, tēvi, kas varēja uz kādu stundu izbrīvēt laiku, lai piedalītos skolas organizētajā pasākumā. Kopā ar Emīlu pie upes bija sastopams arī viņa tētis Artūrs Vilcāns, Jersikas pagasta pārvaldes vadītājs, kurš tomēr drīz vien aizsteidzās darba gaitās. Uzskatu, ka ģimenēm un pašvaldībai jāatbalsta katras skolas un bērnu aktivitāte, teica Artūrs Vilcāns, runājot gan kā vecāku, gan arī pašvaldības pārstāvis.

Kamēr ar Emīlu un viņa tēti pārzinājām par vēja virzienu, strāves ātrumu un citām lietām, kas ietekmē copi, no kaimiņu puses atskanēja sajusmināts sauciens par pirmo izvilktu lomu. Kaut izmēros neliela, viķe, ko izvilka Māris Skrimblis, Jersikas pamatskolas darbinieks, makšķerējot kopā ar dēlu Dāvi, deva cerību arī pārējiem, ka loms būs. Māra hobijs ir makšķerēšana un fotografēšana, bet «bildēšana» gan sanākot biežāk. Aizņemtas dēļ pie ūdeņiem netiekot tik daudz, cik gribētos. Šogad — tikai pirmo reizi. Daugavā zivju pieteikumi, vien jāmācā, viņš atzina. Vējš labs, pūš upes tecējuma virzienā, tāpēc var labi iemest, nav spoža saule, — par festivālam piemērotu dienu priecājās Māris. Tēta zināšanas par šo lietu pārņēma arī Dāvis, kurš nule pabeidzis 7. klasi, bet makšķerēšanas «stāžs» sācis krāties jau septiņu gadu vecumā. Labākais Dāvja loms — kilogramu smaga karpas, kas pērnvasar noķerta Nagļos. Savukārt Māra atmiņā palikusi trīskilogramīgā lidaka, arī dažs labs cienīga svara sams. Visi lielie lomi man vēl priekšā, teica Māris Skrimblis.

Arī Sandim Āboliņam, kurš šopavas beidza 8. klasi, makšķerēšanas iemaņas krātas kopš bērnības — no desmit gadu vecuma. Viņam līdzī bija ieradies

● Cik liela ir Māra Skrimbļa (centrā) izvilktā zivs? Nekas dižs jau nav, spriež puikas, bet kopīgajam rezultātam noderēs.

● Itin brangs ķēriens gadījies Matisam Laganovskim (no kreisās), Emīlam Vilcānam un Laurim Laganovskim, par ko lepns arī makšķerēšanas sporta entuziasts Viktors Piļščikovs.

tētis Uldis, kas, uzstādijs gruntsmakšķerēšanu, upi un zvejotājus vēroja no augstās krastmalas. Sandim dažs labs loms bijis ap kilogramu smags. Lielākās zivis mamma iztīra un uzvāra zupu, bet mazās tiek mincīm, stāstīja zēns. Ģimenē esot arī trešais makšķerēšanas — mazākais brālis Māris, kurš rudenī mācīsies 4. klasē. Zivis ķerot, jābūt klusumam, nevar kļūgt, bet ēsmas labāk der sliekas vai kāda mīkla, — savās zināšanās dalījās Sandis. Vasaras brīvlaikā noteikti daudz makšķerēsot, uz ūpi iešot ar draugiem. Uz «Novadnieka» jautājumu, kā ar drošības noteikumu ieviešanu pie ūdeņiem, pusaudzis atbildēja, ka tos zinot, — nevajagot list ūdeni bez pieaugušo klātbūtnes un nekādā gadījumā — vienatnē.

Makšķerēšanai, kā jau festivālā, nebija stingru ierobežojumu, zvejai viņi varēja izvēlēties jebkuru no veidiem — makšķerēšana ar pludīņu, spinninga, «gruntene», ķeršana no laivas. Laivu izmantot gan bija atļauts tikai vecāku pavadībā, tomēr neviena laivotāja nebija. Pēc pāris stundām lomi tika svērti un noteikts, kam ķēries vislabāk. Mazās lidaciņas, kas isākas par 50 centimetriem, tika nosvērtas uzreiz pie upes un palaistas atpakaļ ūdenī, bet to svaru pieskaitīja loma ieguvēja kopīgajam rezultātam.

Makšķerēšanu rindā varēja redzēt arī divas meitenes. Viena no viņām — Linda Smeltere — bija ierīkojusies ar ērtībām — laivā pie krasta — un stāstīja, ka šo nodarbi jau bērnībā iemācījis tētis.

Sacensību galvenais tiesnesis — Viktors Piļščikovs, Livānu no-

● Kamēr uz ugunsкура vārijās zivju zupa, makšķerēšanas un viņu līdzjutēji pārrunāja, kā kuram veicies. Foto: A.Šņepsts

vada sporta makšķerēšanas organizators, «Novadniekam» sacīja, ka jaunie makšķerēšanas ir isti «speci», ķer labi. Isti Daugavmalas puikas. Viktors, kuram makšķerēšanas karjera savulaik piecu gadu vecumā sākusies Riebiņu novada Rušonas pagastā pie Katēgrādes ezera, Livānos dzīvo jau piekto gadu. Līdz ko kļuvis par livānieti, tā sācis ieviest un popularizēt makšķerēšanu kā veselīgu sporta veidu. Livānieši aktīvi piedalās makšķerēšanas sacensībās gan pašu novadā, gan citos. Arī abas Viktora atvases — sestklasnieks Lauris un otrklasnieks Matiss — bija festivāla dalībnieki. Visjaunākais dēlens gan vēl ejot tikai dārziņā, bet arī viņam jau nopirkta sava makšķere un pat iemēģināta.

Viktors atklāja, ka pats ir sabiedriskais zivju inspektors, se-

● Pavadīt laiku pie upes, ķerot zivis, patiek arī meitenēm, atzīst Linda Smeltere (laivā).

● Jersikas pamatskolas rīkotajā makšķerēšanas festivālā kopā ar dēliem lomus vilka arī tevi.

ko, lai Daugavā netiktu izlikti tikli, lai zivis, kas ir mazākas par noteikto izmēru, tiktu palaistas atpakaļ upē. Piedalās reidos, ko rīko oficiāla zivju resursu aizsardzības iestāde. (Starp citu, festivāla turpmākajās stundās, ar āķi tika aizķerts un no upes izvilktas nelikumīgi iegremdētas tikls.) Viktoram gan likās, ka sacensībām vējains laiks isti neder, jo vēja dēļ pie krasta nenākot mazās zivtiņas — mailes, bet tieši ar tām var savākt pamatīgāku svara lomu. Izvilkt lielu zivi, — tas šādās reizēs ir kā papildus bonuss, bet parasti visi cenšas ķert mazās, skaidroja pieredzējušais makšķerēšanas. Viņš ir ar mieru vadīt nodarbības jauniešiem makšķerēšanai, ja nākamajā gadā skolā tiks izveidots tāds pulciņš, un ja Livānu novada dome to atbalstīs. Interese par šo lietu esot,

jau tagad Jersikas bērni piedaloties novada makšķerēšanas sacensībās. Lai rezultāti būtu labāki, vajadzīgas dziļākas zināšanas teorijā. Jāzina par zivju sugām, to īpatnībām, par zvejās piederumiem un rīkiem, arī drošības noteikumi.

19. jūnijā paredzēts Livānu novada atklātais čempionāts tautas klasē. Tādos vienmēr piedalās neierobežots skaits dalībnieku no daudziem novadiem. Pavasari notika Rožupes mači Dubnā, šajā upē lomi gan esot sliktāki nekā Daugavā.

Makšķerēšanas festivāla sacensību daļa noslēdzās pēc pāris stundām, kad visi dalībnieki ar saviem lomiem devās uz skolu, kur noskaidroja, kam izdevies izvilkt lielāko lomu, bet pēc tam uz ugunsкура vārija zivju zupa.

L.Rancāne

«TV auklītes» mūsu bērnos rosina agresiju

● Mazajos skatītajos pieaug agresivitāte: multeņu un filmu sižetus bērni izspēlē bērnudārzā

Pedagogi un pirmsskolas iestāžu darbinieki bērnudārzos ir spiesti atzīt — pieaug pirmsskolas vecuma bērnu agresivitāte. Kā vienu no iemesliem speciālisti min multiplikāciju filmu ietekmi uz bērnu psihi, agresīvu sižetu atainošana televīzijā tiek pārnesta uz sadzīvi un izspēlēta bērnudārza grupiņās.

«Bērns jūtas apdraudēts, un ar agresīvu uzvedību viņš, kā nu to māc, pasaulei apliecina, ka nav apmierināts ar dzīvi,» atklāj Rīgas bērnudārza «Priedīte» audzinātāja Sandra Ķirse. Pieredzējuši audzinātāja ir pārliecināta, ka gan bērna autisms, gan hiperaktivitāte ir agresija. Bērni jūtas apdraudēti, — viņiem ir atņemta bērība.

Izspēlēt tukšumu

Bērni atnāk uz bērnudārzu, un audzinātājas uzreiz redz, kas rādīts televīzijā. «Bērni saskatās multenes, viebjas, šķobās kā zīmētie varoņi, un nav mēra sajūtas,» pieredzēto stāsta Sandra Ķirse. Izspēlējot redzēto, bērni to it kā nodzīvo no sevis nost.

«Reiz mani uzaicināja piedalīties kādā rotaļā,» pieredzē dalās audzinātāja. «Bērni centās režisēt televīzijā redzēto — sižeta nebija, rotaļā «kadri» mainījās ... tad viņa atnāca, tad viņa aizgāja ... līmeni». Bērni attēlojuši populāru seriālu. Mazās meitenes sajutušas, ka televizorā vienlaikus it kā «ir kaut kas» un tai pašā laikā — «nav nekā». Šajā spēlē viņas nespēja noturēt pārējo bērnu uzmanību. Bērni, izdzīvojot seriālu, nonāca pie apjautas, ka ir izspēlēti ... tukšums.

Pieaugušo rotaļas

Bērnudārza «Priedīte» vadītāja Sandra Dišlere kā vienu no cēloņiem uzskata mūsdienu moderno laiku, kas nav savienojams ar bērnu dabisko augšanas procesu: «Skola iespiežas bērnudārzā. Mazajiem bērniem, kuriem nepieciešamas rotaļas, jāsāk pirms sava laika darīt nopietnas lietas — mācīties, ievērot regulāru disciplīnu, tādējādi bērnus par emocionāliem kņopiem var padarīt isā laikā.»

Direktore norāda, ka pat it kā nevainīga lieta kā nosaukuma «bērnudārzs» nomaiņa uz oficiāli vēso «iestāde» dod negatīvu tauriņa spārnu efektu. «Skaistais nosaukums «dārzs» ar dziļu asociatīvu jēgu tagad pārtop par oficiālu «iestādi», kur «audzinātāju» nosauc par «pirmsskolas izglītības skolotāju» un negrībot pasaule tiek pārveidota nevajadzīgi lietišķa.»

Ja audzinātāja kopj un sagatavo augsni, lai augs labi augtu, tad skolotājs vienīgi «vada mācību procesu», turpina Sandra Ķirse. Audzinātāja ar 20 gadu pieredzi atklāj, ka bērības zaglis un viens no iespē-

jamās agresijas cēloņiem ir attieksmes maiņa pret bērna dzīvi tik nozīmīgu procesu kā rotaļu. Agrāk rotaļa bērnam bija spēle ar sevi, tagad pieaugušais noorganizē un vada rotaļu, strādā pie datora, atlasa materiālus un rīkus, organizē vidi, tad sauc bērnus, uzdod jautājumus un gaida bērnu atbildes. «Rotaļa ir kļuvusi par pieaugušo organizētu, tematiskajā plānā iekļautu pasākumu.»

Sazvērestība?

Bērni netieši vai tieši protestē pret šo skolas/armijas režīmu — secina vadītāja Sandra Dišlere. «Bērni intuitīvi nojauš, ka tā nevajag rotaļāties, agresivitāte ir dabisks protests, bet mēs — tie lielle, gudrie ļaudis, uzveram to kā agresiju.»

Bieži vien tekstos, programmās, kur runā par bērniem, pieaugušie runā par bērniem kā par citu sugu, it kā paši nebūtu izgājuši cauri savam laikam. Katram ir savs laiks — gan sarunām, gan rotaļām, gan mācībām. Klausoties bērniem labvēlīgā bērnudārza vadītājas un audzinātājas stāstītajā, pārņem vieglas šausmas — it kā kaut kur sēdētu kāds neredzams, ūsains nelabais onkulis, kas apzināti nolēmis kņopēt bērnu domāšanu.

«Masu ir vieglāk vadīt,» piekrīt vadītāja. «Laikam ir izdevīgi, lai pārredzamā masa būtu vadāma, bez iniciatīvas, ka bērni neprot rotaļāties izteikt jūtas.» Tomēr vadītāja konstatē, ka tieši pēdējos gados radusies jauno vecāku paaudze, kas savus bērnus grib veidot par spēcīgām individuālitātēm.

Jāizdzīvo visi periodi

Bērnudārzā «Priedīte» ir noteikts laiks brīvajai spēlei — stundu vai divas bērniem ir iespēja izspēlēties, ko tikai grib. Bērni rotaļās parāda sabiedrību tās krāšņumā, jo izspēlē kāzas, bēres, māju dzīves ikdienu.

«Redzēju, kā viena meitenīte gaidīja bērnu, — izspēlēja dzemdības,» stāsta vadītāja. Spēlētāšanās laikā audzinātāja neiejaucas. Vadītāja negatīvi piemin bērnu hiper-

Ko skatās

Pērn visvairāk skatīto TV programmu TOP 5 vecuma grupā 4 — 10 gadi

- Šreks Trešais
- Viens pats mājās 2
- Viens pats mājās 4
- Viens pats mājās 3
- Viens pats mājās

aprūpi: «Pārāk liela vecāku mīlestība arī ir bērnu tiesību pārkāpums — padarīt bērna vietā to, ko viņš var pats.» Rotaļu neiekļaušana bērna attīstībā arī ir bērnu tiesību pārkāpums. Rotaļa ir vajadzīga kā pieaugušajam pašaplicināšanās darbā, sasniegumos. Ja bērns to nedabū, tad tā ir trauma, kas izpaužas kā autisms, norobežošanās, agresivitāte vai hiperaktivitātes formas.

Šodien pedagogija ir dziedināšana ar «sakārtotu ritmu», atzīst Sandra Dišlere, kura ir pārliecināta, ka pašprietekami bērni ir brīvi. Pirmsskolas periods ir nevis brīdis, kad sagatavo skolai, bet dzīvei.

«Priedīte» grupiņās bērni ir kopā pa 20, dažādi vecumos, brāļi un māsas kopā. Nav dalījuma vecuma grupās, un šis modelis Latvijā ir darbotiespējīgs jau vismaz 20 gadu. Tā ir apbūse mācīšanās, — mazākie redz, ko dara lielākie, redz gan veiksmes, gan neizdošanas, izdzīvo dažādās situācijās.

Kas notiek, nonākot ekrāna hipnozes varā

Dr. Gintera Hafeldera referāta fragments

Plastiskos reorganizācijas procesus noteic neiroģenēze — tāpat jaunu nervu šūnu veidošanās — un sinaptogēneze — šo šūnu tīklojums un savienojumi. Jaunradītās šūnas atbilstoši ārējām ietekmēm, dotajiem uzdevumiem un vides prasībām no jauna sasaistās un tādējādi kļūst par spējam, kompetencēm un rīcības paraugiem. Ja šīs ietekmes rada vardarbību nesoši mediji ar agresīvu darbību un šausmu scenārijiem, tad smadzenes reaģē uz to ar bailēm, briesmu izjūtām un agresivitātēm un tās iemācās šos paraugus. Jo biežāk smadzenes tiek konfrontētas ar šādām ārējās pasaules ietekmēm, jo stiprāki un blīvāki izveidosies šie pamatparaugi. Šādi pārvērsta smadzeņu pamatritmiku nu nosaka cilvēka jūtas un viņa pieredzi, kas kļūst par iemācītiem paraugiem un turpmāk tad arī pārvalda smadzenes un viņu ķīmiju. Smadzenes nu vairs nespēj citādi reaģēt, jo tās pārvalda šādi uzvedības paraugi, kas kā

jūtu mezgli arī ikdienas situācijās tiek atsaukti.

No Krievijas Zinātņu akadēmijas dzīvotāju sociālo un ekonomisko problēmu institūta Komunikatīvo pētījumu centra vadītājas, socioloģisko zinātņu kandidātes Natālijas Markovas lekcijas

Teletūbiju autori Ens Buds un Eli Kāns saka, ka raidījumā izmantotas bērnu atbilstošas modernas zinātnes tehnoloģijas. Iestarpinājumu jēga ir, lai pieradinātu bērnus pie ekrāna. Ekrāns ir gaišs. Tā mirgojošā gaisma, ritms un noteiktā veidā piemeklēti trokšņi hipnotiski iedarbojas uz psihi. Rezultātā mazais cilvēciņš iekrīt transā un bez kritikas uztver visu to, kas notiek uz televīzijas ekrāna, piesaistoties tam. Teletūbiji ir pakāpeniska debila cilvēka veidošana, kurš sēdēs pie televizora ekrāna ar atvērtu muti, aprijot jebkuru informāciju.

Iespējams, ka tieši ar ekrāna hipnotisko iedarbību var izskaidrot to faktu, ka pats bērns nespēj atrauties no televizora, bet, kad vecāki cenšas «kastī» izslēgt, kļūst nevaldāms, mežonīgi brēc, sāk kauties. Šī atkarība līdzinās narkotiskajai. Bet narkotiku atņemšana izraisa asu reakciju.

TV kā ģimenes lōceklis

Benita Griškeviča, psiholoģe, psihoterapeite:

— Agresijas vērošana TV veicina bērnu agresīvu uzvedību, vienlaikus samazinot viņu jutīgumu pret agresijas izpausmēm, sniedz izkropļotu priekšstatu par sabiedrību un ietekmē redzējumu par apkārtējo pasauli. Līdzās negatīvajai ietekmei pastāv iespēja vērot prosociālu uzvedību, līdzjutīgu attieksmi pret citiem, konstruktīvu stresa pārvarēšanas veidus. Ieslēgta televizora ietekme uz ģimenes dzīvi ir tik liela, ka šo aparātu vajadzētu uzlūkot kā ģimenes lōekli.

Eva Mārtuža, NVO «Ētikas tilts» Latvijā līdzpriekšsēdētāja:

— Regulāri skatoties un spēlējoties virtuālās vardarbības vidē, bērni zaudē spēju būt līdzietīgiem. NVO «Ētikas tilts» Latvijā organizēja starptautiskas konferences par virtuālo vardarbību mūsdienu kultūras telpā, un pēc profesora Dr. Gintera Hafeldera, Komunikācijas un smadzeņu pētniecības institūta Štutgartē direktora, pētījumu secinājumiem LU aulā iestājās dramatisks klusums. Ekrānmedijos pašmērķīgi attēlotā vardarbība, nonākot zem apziņā, iirdina cilvēka garīgo potenciālu un izņēmuma gadījumos noved pie it kā nemotivētas vardarbīgas rīcības.

«Diena»

STATISTIKA

Mazs cilvēks iziet šodien dzīvē, māt,
Un zeme skatīsies, un ļaudis gaidīs,
Cik tīru spēsi viņu nosargāt,
Cik spēsi dot no sava mīļā smaida.

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2011. gada maijā reģistrētie jaundzimušie

AGLONAS novadā: Artis, Kristīne;
LĪVĀNU novadā: Deniss, Viktorija;
PREIĻU novadā: Teodors, Nils, Agate, Pāvels;
VĀRKAVAS novadā: Vanessa.

Atnāk reiz tā diena
sirdij lūstošai,
Kad ir jāaiziet,
mūžos jāaiziet!
Paliēk te, paliēk viss,
kas mīļš bij tai
Un kam pāri tagad
saule riet...

Maijā reģistrētie mirušie

AGLONAS novadā:
Stanislavs Greizis (dzimis 1936. gadā)
Olga Dzerkale (1925.)
Helēna Jurgelāne (1926.)
Aleksandra Rjazanova (1922.)
Janīna Gžibovska (1937.)
Eleonora Šuplinska (1915.)
Aleksejs Antonovs (1989.)
Veneranda Leontīna Zaikovska (1941.)

LĪVĀNU novadā:
Leonards Salinieks (1934.)
Jānis Švirkstis (1928.)
Ainārs Vutnāns (1974.)
Imants Leimans (1962.)
Sergejs Bogdanovs (1973.)
Marapeja Agurjanova (1935.)
Rita Vildnere (1932.)
Makrina Romanova (1925.)
Rūdolfs Mucenieks (1943.)
Daniels Sorokins (1941.)
Tekla Brūvere (1926.)
Jānis Rubiķis (1949.)
Nikolajs Paļčehs (1938.)
Tekla Sola (1920.)

PREIĻU novadā:
Jāzeps Anspoks (1927.)
Vilnis Egle (1938.)
Emīlija Erta (1923.)
Domicella Gavare (1924.)
Leonards Griboņiks (1945.)
Melānija Kaskeviča (1922.)

Stanislavs Kuklis (1950.)
Monika Ķeirāne (1929.)
Jānis Livmanis (1931.)
Jāzeps Livmanis (1933.)
Andrejs Melderis (1941.)
Lizdors Mihailovs (1920.)
Aleksandrs Naglinskis (1942.)
Ivans Novikovs (1947.)
Valentīna Petrova (1952.)
Anna Pundure (1928.)
Stanislavs Rubins (1932.)
Veneranda Seile (1937.)
Arvids Smans (1955.)
Bonifacijs Sparāns (1943.)
Pēteris Teilāns (1939.)

VĀRKAVAS novadā:
Alberts Vaivodis (1944.)
Albina Ondzule (1929.)
Marija Kričalo (1926.)
Vilnis Laimonis Sēbrīņš (1947.)

Informācija sagatavota pēc Aglonas, Līvānu, Preiļu un Vārkavas novadu dzimtsarakstu nodaļu sniegtajām ziņām.

lekšlietu ministrijas dienestos speciālās dienesta pakāpes saglabās tiem, kuri ikdienā riskē ar savu dzīvību

lekšlietu ministre Linda Mūrniece, balstoties uz lekšlietu ministrijas darba grupas izstrādātajiem priekšlikumiem, kas guvuši arī arodbiedrību atbalstu, ir pieņēmusi lēmumu izstrādāt jaunu darba samaksas sistēmu lekšlietu ministrijas dienestos — Valsts policijā (VP), Valsts robežsardzē (VRS) un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā (VUGD), ziņo ministrijas preses dienests.

Viens no uzdevumiem paredz dienestiem ne vēlāk kā līdz 2016. gada 1. jūlijam realizēt atteikšanos no speciālajām dienesta pakāpēm tām amatpersonām, kuras dienestos veic atbalsta funkcijas.

Līdz ar to speciālās dienesta pakāpes netiks saglabātas, piemēram, personāla, lietvedības, finanšu, nodrošinājuma, juridisko nodaļu, starptautiskās sadarbības, informācijas tehnoloģiju, sabiedrisko attiecību un telekomunikāciju darbiniekiem. Kopumā šis izmaiņas varētu skart 787 personas. Vienlaikus dienesta vadītājiem būs tiesības noteikt atsevišķus izņēmumus, kam dienesta pakāpes tiek saglabātas.

Ilgtermiņā atalgojuma sistēmā plānotās izmaiņas varētu dot 3,4 miljonu latu ietaupījumu.

“Lai mēs varētu motivēt darbiniekus ar konkurētspējīgu atalgojumu un mūsu dienestos strādātu patiešām labākie policisti, ugunsdzēsēji un robežsargi, esam spēruši nozīmīgu soli darba samaksas sistēmas sakārtošanā. Ir svarīgi, ka turpmāk atalgojums tiks noteikts atbilstoši veicamajām funkcijām, kā arī veicot darbinieku individuālu novērtēšanu, nevis algu nosakot tikai atbilstoši amatam, kā tas bijis līdz šim,” norāda L.Mūrniece.

CSDD pagarina bezmaksas velosipēdu reģistrāciju

Nemot vērā lielo interesi, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) uz mēnesi pagarina bezmaksas velosipēdu reģistrāciju. Uz šo brīdi ir reģistrēti vairāk nekā četri tūkstoši velosipēdu. Šādu pakalpojumu ir iespējams saņemt, izmantojot CSDD piedāvātos e-pakalpojumus (e.csdd.lv). Turklāt reģistrāciju var veikt arī direkcijas nodaļās visā Latvijā.

Vienotā velosipēdu reģistrācija veidošanas nolūks ir aizsargāt šo tik populāro pārvietošanās līdzekļu īpašniekus no zādībām. Ar CSDD gādību izveidota vienota datu bāze, kura ērti lietojama kā velosipēdu īpašniekiem, tā arī tiesībsargājošo institūciju pārstāvjiem. Velo īpašnieks ātri var pierēģistrēt savu divriteni, bet gadījumā, ja tas tiks nozagts un atrasts, policija var noskaidrot velosipēda likumīgo īpašnieku.

Lai reģistrētu velosipēdu, jānorāda tā marka, modelis un rāmja numurs, bet, lai vieglāk būtu to atpazīt, iesaka pievienot arī velosipēda un rāmja numura foto. Velosipēda reģistrāciju var veikt pilngadīga persona, bet bērnu riteņus reģistrē vecāki, aizbildņi vai aizgādņi.

Velosipēdu reģistrācija ir brīvprātīga. Bezmaksas velosipēdu reģistrācija tika izsludināta kampaņas “Velosipēdu redzi?” laikā.

Savukārt darba grupas vadītājs, IeM Nozares politikas departamenta direktors Dimitrijs Trofimovs norāda, ka sagatavotie priekšlikumi atbilst strukturālo reformu gāram, jo tiek sakārtoti tiešo un atbalsta funkciju amati, nodrošinot sociālo taisnīgumu un sociālā budžeta stabilitāti ilgtermiņā.

Nolemts maksimāli visas piemaksas integrēt mēnešalgā, ja amatpersonas amata pienākumu izpilde pastāvīgi saistīta ar īpašu risku un dienesta specifiku. Tiks arī veidota amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm novērtēšanas sistēma, ņemot vērā katra cilvēka individuālo novērtējumu.

Nolemts arī turpināt darbu pie tā, lai atteiktos no Valsts policijai neraksturīgajām funkcijām. Valsts policijai uzdots turpināt darbu pie objektu apsardzes un konvoģēšanas funkcijas daļējās nodošanas pamatojuma un nepieciešamo pasākumu izstrādes un īstenošanas, kā arī virzīt grozījumus likumā “Par tiesu varu” 115. panta ceturtajā daļā, atsakoties no tiesu apsardzes funkcijas.

VP, VRS un VUGD līdz šī gada 1. septembrim ir jāiesniedz lekšlietu ministrijā apstiprinātus plānus, kā notiks pakāpeniska pāreja uz amatu pārveidošanu. Dienestiem arī uzdots izvērtēt esošo atbalsta funkciju veicēju apmēru un veicamo pienākumu apjomu un līdz 2011. gada 1. oktobrim sagatavot informāciju par atbalsta funkciju veicēju optimizēšanas iespējām.

Savukārt, ministrijas atbildīgajām struktūrvienībām uzdots, šī gada otrajā pusē izstrādājot normatīvo aktu projektus jaunajai darba samaksas sistēmai, iesaisīt arī sociālos partnerus. IeM valsts sekretārei uzdots nodrošināt kontroli par secinājumos noteikto uzdevumu izpildi.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Šķeltovas puīši niekojās ar narkotikām

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzība Inguna Pužule informē, ka Kriminālpolīcijas biroja darbinieki iepriekš uzsāka kriminālprocesa ietvaros Aglonas novada Šķeltovas pagastā sankcionētas kratīšanas laikā atrada un izņēma puskilogramu marihuānas.

Uz aizdomu pamata tika aizturēti divi vietējie iedzīvotāji, 1984. un 1987. gadā dzimuši vīriši. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka aizdomās turētie narkotikas lietoja paši, kā arī nodarbojās ar to izplatīšanu tuvākajā apkārtnē. Izmeklēšana turpinās pēc Krimināllikuma 253.1 panta 2. daļas — narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana realizācijas nolūkā un neatļauta realizēšana personu grupā.

Autobraucējam — administratīvais sods un kriminālatbildība

20. maijā ap pulksten 1.00 Preiļos, Liepu ielā, 1988. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes Benz Sprinter, izraisīja sadursmi ar stāvošu automašīnu Toyota un atstāja negadījuma vietu. Taču bēgšana viņam nepalīdzēja izvairīties no gaidāmā soda, jo policija vainīgo ātri vien noskaidroja.

Tagad braucēju gaida ne vien administratīvais sods par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu, bet arī kriminālatbildība par automašīnas vadīšanu bez tiesībām. Kā tika noskaidrots, vadot auto, vīrietis bija pārkāpis tiesas iepriekš piespriesto sodu.

Veikalā sakāvās divas sievietes

22. maijā vakarā ap pulksten 19.00 Līvānos, Rīgas ielā, kādā veikalā divu sieviešu kautiņa rezultātā tika sabojāts kases aparāts, norēķinu karšu aparāts un stends. Materiālā zaudējuma apmērs tiek noskaidrots, policija skaidro arī kautiņa apstākļus.

Zādzības Preiļos un Līvānos

23. maijā Preiļos, Aglonas ielā, kādā veikalā 1970. gadā dzimis sieviete nozaga pudeli degvīna. Zaudējums veikalam — 4,39 latu. Uzsākts kriminālprocess.

Savukārt naktī no 23. uz 24. maiju Līvānos, Zaļā ielā, no muzeja kāpnēm tika nozagtas 11 alumīnija plāksnes. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti. Policija sākusī izmeklēšanu.

Ar automašīnu notrieca stirnu

23. maijā vakarā ap pulksten 23.00 Riebiņu novada Riebiņu pagasta teritorijā ceļa Kokorieši — Opūgi 1. kilometrā 1986. gadā dzimis vīrietis, braucot ar Ford Transit, notrieca stirnu, kura pēkšņi izskrēja uz ceļa braucamās daļas. Dzīvniekam satikšanās ar automašīnu izrādījās liktenīga, stirma gāja bojā. Sabojāta arī automašīna.

Konstatēti šaujamo ierociņu glabāšanas noteikumu pārkāpumi

24. maijā policijas darbinieki konstatēja, ka Vārkavas novada Upmalas pagastā kāds 1938. gadā dzimis vīrietis pārkāpis šaujamo ierociņu glabāšanas noteikumus.

Savukārt Riebiņu novada Stabulnieku pagastā kāds 1960. gadā dzimis vīrietis savā dzīvesvietā skapī un citām personām viegli pieejamā vietā glabāja patronas. Abi kungi par pieļautajiem pārkāpumiem tiks administratīvi sodīti.

Divreiz aptirija vienu un to pašu ekskavatoru

Laikā no 18. līdz 25. maijam Balvu novada Bērzkaines pagasta Silakrogā no kādam 1963. gadā dzimušam vīrietim piederošā ekskavatora «Libher» nozagti divi akumulatori. Policija informē, ka šī ir jau otrā reize, kad zagļi izdarījuši zādību no šī ekskavatora.

Daugavpili nodurts jauns vīrietis

26. maijā pievakarē policija saņēma informāciju, ka Daugavpilī, 18. novembra ielā, kādas mājas pagalmā nodurts jauns vīrietis. Ierodoties notikuma vietā, policijas darbinieki mājas pagalmā atrada trīsdesmitgadīga vīrieša līķi ar durtu brūci krūšu apvidū.

Nekavējoties tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 116. panta — slepkavība. Uz aizdomu pamata aizturēts 1983. gadā dzimis vīrietis, viņam piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums.

Izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka aizdomās turētāis satiktajam vīrietim uzbruka ar nazi. Pats tajā brīdī bija alkohola un narkotisko vielu reibumā. Traģēdija notika, kad jaunais cilvēks ar velosipēdu apstājās pagalmā pie akas padzerties. Turpinās izmeklēšana.

Vispirms atrada laivu, tad — noslikušo makšķernieku

27. maijā Daugavpils novada Tabores pagasta teritorijā Daugavā tika atrasta tukša laiva. Laivas īpašnieks, 1930. gadā dzimis vīrietis, tika atrasts upē apmēram vienu kilometru no Svences tilta. Pēc visa spriežot, vīrietis upē bija iekritis makšķerējot, bet straume viņu aiznesa lejup aptuveni 15 kilometrus. Tur bojā gājušo pamanīja atpūtnieki.

Policijas pārstāve teic, ka pagaidām vēl pāragri spriest par nāves iemeslu un apstākļiem, kādos vīrietis iekrita upē, taču, iespējams, sekas nebūtu tādas, ja vīrietis, pirms doties makšķerēt laivā, būtu uzvilcis glābšanas vesti.

Vienā dienā atrasti divi nesprāguši lādiņi

27. maijā policijā saņemti uzreiz divi paziņojumi par nesprāgušu kara laika lādiņu atrašanu Ludzas pusē.

Pirmais ziņojums saņemts no Kārsavas novada Mežvidu pagasta, kur uz kāda lauka uzieti trīs artilērijas lādiņi, kas saglabājušies no kara laikiem. Otrreiz ziņojums saņemts no Isnaudas pagasta, kur atrasts viens nesprādzis lādiņš. Par abiem gadījumiem ziņots Zemesardzes nesprāgušās municijas neitralizēšanas rotai.

Piecpadsmiņgadīgs puisis brauca ar motorolleru pamatīgā šmīgā

29. maijā ap 1.25 Viļakā kāds piecpadsmiņgadīgs puisis vadīja motorolleru, būdams alkohola reibumā. Pārbaudes laikā viņa organismā tika konstatētas 1,24 promiles alkohola.

Tagad puisim draud administratīvais sods gan par minētā transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, gan par nepakļaušanos policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Pie tam pašlaik tiek lemts par kriminālprocesa uzsākšanu, jo motorollera īpašnieks — 1990. gadā dzimis vīrietis, vērsās policijā ar iesniegumu par transportlīdzekļa zādību.

Svešiniece pensionārei Balvos izkrāpa naudu

27. maijā policijā ar iesniegumu griezās kāda 1926. gadā dzimusi iedzīvotāja no Balviem. Viņa ziņoja, ka svešiniece izkrāpusi naudu, aptuveni 220 latus.

Krāpniece vecajai sievietei sastādījusi, ka gaidāma naudas reforma. Tādēļ, lai nezaudētu iekrāto, steidzīgi esot jāpiefiksē banknošu numuri. Krāpniece tā aizrunājusi saimnieci, ka tā naudu atdevusi un tikai pēc svešinieces aiziešanas sapratusi, kas par lietu.

Policija brīdina būt uzmanīgiem, īpaši vecāka gadagājuma cilvēkus, jo tieši viņus krāpnieki parasti izvēlas par saviem upuriem. Gadījumā, ja arī pie jums ierodas kāda persona ar līdzīgu «stāstu», nekavējoties ziņojiet policijai!

Pēc avārijas dzēra, tagad saņems sodu

31. maijā policija saņēma pārbaudes rezultātus, kas apstiprināja aizdomas, ka 1956. gadā dzimis vīrietis pēc ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas lietojis alkoholiskos dzērienus. Medicīnas iestādes iesniegtie pārbaudes rezultāti apstiprināja, ka vīrieša organismā konstatētas 3,25 promiles alkohola.

Ceļu satiksmes negadījumu minētais vīrietis izraisīja 25. maijā vakarā Daugavpilī kādas mājas pagalmā, kad iebrauca divās stāvošās automašīnās, bet pēc notikušā no negadījuma vietas aizbrauca. Viņš gan pēc laika atgriezās, bet jau bez auto un manāmi iereibis.

Tagad BMW vadītājam būs jāsamaksā naudas sods 450 latu apmērā, kas viņam piemērots par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu, kā arī jādodas uz tiesu, kur lems par sodu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149. panta 15. punkta 7. daļā — par alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošu vielu lietošanu pēc satiksmes negadījuma. Par šo pārkāpumu paredzēts administratīvais arests no 10 līdz 15 diennaktīm, naudas sods no 800 līdz 1000 latiem un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz četriem gadiem. Arī segt zaudējumus, kas tika nodarīti negadījumā, vīrietim nāksies pašam, jo viņš pārkāpa apdrošināšanas nosacījumus.

Pie Dānijas baikera atrada hašišu

31. maijā ap pulksten 16.40 Grebņevas robežkontroles punktā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes darbinieki sadarbībā ar Valsts policijas Galvenās kriminālpolīcijas pārvaldes Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes un Valsts robežsardzes darbiniekiem veica kāda baikera kluba dalībnieku pārbaudi. Šīs pārbaudes rezultātā tika aizturēts Dānijas pilsonis, 1982. gadā dzimis vīrietis, pie kura personīgajās mantās atrasta augu izcelsmes narkotiskā viela — 0,4 grami hašiša. Izmeklēšana turpinās pēc Krimināllikuma 253. panta 1. daļas — par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tās realizēt. Policijas pārstāve piebilst, ka kriminālatbildība iestājas jau tad, ja tiek atrasts 0,1 grams hašiša.

Ar Audi — ceriņos

1. jūnija naktī Balvu pagasta Naudaskalnā 1990. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi 80, pie kādām mājām netika galā ar vadību. Rezultātā mašīna ietriecās žogā, bojāja divus betona stabus, ceriņu krūmu un puķu kastī. Pēc negadījuma šoferis no notikuma vietas aizbrauca. Policijas darbinieki vainīgo noskaidroja jau nākamajā dienā. Tagad vīrietim būs jāatbild ne tikai par avārijas izraisīšanu, bet arī par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Kā vērtējat pēdējo nedēļu notikumus politikā? Kas sagaidāms?

Vjačeslavs, četrus gadus dzīvo un strādā Anglijā:

— Domāju, ka pēc būtības maz kas mainīsies, respektīvi, politiķi samainīsies vietām un no jauna sēdēs Saeimā. Pašlaik esmu atbraucis atvaļinājumā uz mājām, bet četrus pēdējos gadus dzīvoju un strādāju Anglijā. Regulāri lasu portālu «Delfi», zinu,

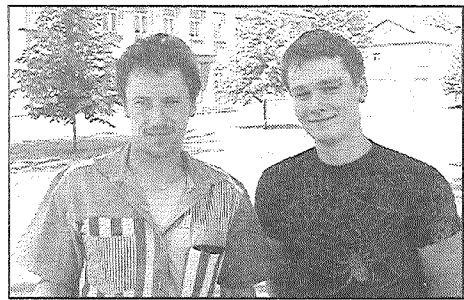
kas šeit notiek. Man šķiet, pēdējo gadu laikā Latvijā nekas pozitīva virzienā nav mainījies, valsts slīd arvien zemāk un zemāk. Atbraucot mājās, to var īpaši skaidri pamanīt. Jaunais prezidents teica, ka būšot tuvāks tautai, bet viņi visi to pašu runā, lai gan realitātē ir savādāk. Anglijā ir vieglāk dzīvot, bet tur nav tuvinieku, draugu, tāpēc ceru, ka jaunais prezidents izpildīs solījumu darīt visu iespējamo, lai cilvēki varētu atgriezties.

Aleksandrs, Aglonas iedzīvotājs:

— Kā vērtēju? Man nav laika daudz televizoru skatīties un ziņas klausīties, ir jāstrādā. Obligāti iešu uz referendumu par Saeimas atļaušanu. Obligāti! Esmu vienās domās ar Zatlēru, ka tos vecos «vēžus» nevar atpakaļ laist. Kad rudenī būs vēlēšanas, esmu gatavs balsot vai nu par Valdi Zatlēru vai Vairu Viķi-Freibergu.

Viņiem jāveido jauna partija, citādi nekas nemainīsies. Jaunievēlētajam prezidentam pieder villas, bet vai viņš tās pats savām rokām cēlis, vai strādājis tā, kā mēs to darām? Skatījos Bērziņa pirmo preses konferenci, viņš taču skaidri un godīgi neatbildēja ne uz vienu žurnālistu jautājumu. Kas būs tālāk? Oligarhi turpinās izzagt Latviju.

Aigars un Ainis, Vārkavas novada Rožkalnu pagasta iedzīvotāji:

— Noteikti iešu uz referendumu kaut vai tāpēc, lai beidz tautai melot. Politiķi saka, krīze garām, esot arī darba vietu vairāk. Bet patiesībā nekas nav mainījies, vienīgi cenas visam kāpj un darba laukos joprojām nav.

— Vērtēju diezgan pozitīvi, man šķiet, ka vecās sejas parlamentā jānomaina. Cilvēkiem Latvijā pašlaik nav nekādas dzīves, vienīgi izdzīvošana. Man vēl palicis viens mācību gads vidusskolā, tad jāstājas augstskolā. Varbūt studēt politiku? Padomāšu...

Pēteris, Preiļu novada Pelēču pagasta iedzīvotājs:

— Zatlērs bija labs prezidents, bet jaunais gan ne, es viņa ievēlšanu neatbalstu. Saņem piectūkstoš latu pensiju, bet vēl lien tādā amatā. Noteikti iešu uz referendumu un balsošu par Saeimas atļaušanu. Tikai tā! Vajag pilnīgi jaunus deputātus, šitie jau gana piestrādājuši. Līdz vēlēšanām ir laiks, vajadzēs nopietni padomāt, par ko balsot.

Anastasija, Preiļu iedzīvotāja:

— Būtu labāk, ja prezidenta amatā pārvēlētu Zatlēru, man viņš ar savu rīcību iepaticies. Man šķiet, jaunievēlētais Bērziņš ir gados par vecu, valsts pirmajā amatā vajag jaunāku cilvēku. Uzskatu par pareizu Zatlēra rīcību atlaist Saeimu, jo tā ir cerība uz kaut ko labāku.

Ja godīgi, man patīktu parlamentā izvēlēties deputātus no visiem partiju sarakstiem. Tā varētu izvēlēties labākos, sakarīgākos. Šī vasara noteikti būs raiba no notikumiem bagāta, tomēr ceru, ka viss notiekošais ir uz labu.

L.Kirillova
Foto: A.Šņepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Sertificēts pieredzējis ārsts. Mugurkaula, locītavu un iekšējo slimību ātra, kvalitatīva ārstēšana.
Tālr. 26728477.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus, piena telus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

Pērk visa veida meža īpašumus.
Tālr. 26388944

Pārdod

AUDI 80 (1994. g. izl., sudraba krāsā, 2,0 mono, 172000 km, alumīnija diski, TA, no Vācijas, 2099 EUR). T.29482783;

FORD TRANSIT (trailers). T.29170840;

MERCEDES W124 (2,0, dizelis, 1989. g. izl., automātiskā ĀK, lēti, lietie diski R16). T.27550882;

MITSUBISHI COLT (1,3 l, 1994. g. izl., gaiši zilā krāsā, signalizācija, el. pakete, ziemas riepas, TA, kārtībā). T.29463376.

Dažādi

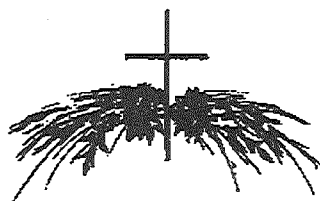
Preiļos, Ludzas ielā, pazaudēts mobilais telefons SAMSUNG GT-S5230. Atradēju ļoti lūdzam atgriezt. Atlīdzība garantēta! Tel: 28749741; 28771498.

SIA Lattelecom PĀRDOD NEKUSTAMO ĪPAŠUMU — ēku 138,9 kv. m — ATC Aizkalne, Aizkalnes pag., Preiļu novadā.
Izsoles sākumcena LVL 500.

Interesentus lūdzam pieteikties līdz 10.06.2011., atsūtot rakstisku iesniegumu SIA Lattelecom Nekustamo īpašumu daļai Dzirnava ielā 105, Rīga, LV - 1011 vai pa e-pastu ivars.rugajs@lattelecom.lv.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

No sirds jūtam līdzīgu Viļņu EGLĒS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Talsu vidusskolas bijušie klasesbiedri

Virš zemes gājums tikai sprīdis, Un visus mūžība mūs sauc. Te nāves nav. Vien īsu brīdi Bij melnai viešņai atnākt ļauts. **Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, Vilni EGLI mūžībā pavadot.** Preiļu novada kultūras centrs, folkloras ansamblis "Leiči"

Ies vasara pār tēva kapu klusi Un rītos ziedi plakstus vaļā vērs. Un pusnakts debesis, kas zvaigžņu pielīkušas, Pie kapa šalcot zarus pacels bērzs. **Mūsu visdziļākā līdzjūtība Līvānu kultūras centra direktorei Ligai Rubinai, no TĒVA uz mūžu atvadoties.** Līvānu novada dome

...pa mirdzošu staru sargeņģelis baltu dvēseli aiznesa debesu kalnā. **Izsakām līdzjūtību Leopolda BELKOVSKA tuviniekiem, no viņa uz mūžu atvadoties.** Mājas iedzīvotāji

Tā aiziet mūsu mīļie, aiziet no ikdienas rūpēm, Aiziet mierā, klusumā un jaunā dzīvē... Tuviniekiem paliek sirds siltums un piemiņas gaissma. **Izsakām patiesu līdzjūtību mūsu direktorei Ligai un visiem tuviniekiem tēti, Leopoldu BELKOVSKI, mūžībā pavadot.** Līvānu novada KC kolektīvs un novada pašdarbības kolektīvi.

Krašņākos ziedus tev noplūktu dārzā, Mīļākos vārdus tev sacītu, tēt, Ja tu šai vakarā zilā un vēlā Atnāktu ar mums vēl parunāt. **Izsakām patiesu līdzjūtību Salenieku ģimenei vīru, tēvu un vectēvu Jūliju SALENIEKU zaudējot.** Kaimiņi

Šonedēļ populārākie vārdi – Anatolijs un Ligita

Kā rāda Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā iedzīvotāju reģistra statistika, no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Anatolijs** (9183), savukārt no sieviešu vārdiem – **Ligita** (3486).
06.06.2011. – 12.06.2011. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas raj.	Citur Latvijā
06.06.	INGRĪDA	3467	0	997	339	Ogres raj. — 145
06.06.	ARDIS	73	1	15	6	Limbažu raj. — 7
07.06.	GAIDA	1722	0	377	112	Cēsu raj. — 104
07.06.	ARNIS	5004	3	981	460	Tukuma raj. — 252
07.06.	ARNO	138	2	43	19	Ogres raj. — 8
08.06.	FRIDIS	23	0	3	3	Saldus raj. — 3
08.06.	FRIDA	127	0	52	14	Talsu raj. — 14
08.06.	MUNDRA	12	0	3	0	Saldus raj. — 3
09.06.	LIGITA	3486	0	778	262	Ogres raj. — 143
09.06.	GITA	2839	1	553	239	Tukuma raj. — 147
10.06.	MALVA	9	0	2	1	
10.06.	ANATOLS	16	1	2	1	Krāslavas raj. — 3
10.06.	ANATOLIJS	9183	1	3695	653	Daugavpils — 751
11.06.	INGUS	2013	3	292	162	Cēsu raj. — 95
11.06.	MAIRIS	722	0	39	42	Cēsu raj. — 49
11.06.	VIDVUDS	50	0	17	6	Jūrmala — 4
12.06.	LENORA	12	0	4	0	
12.06.	NORA	944	8	281	98	Liepāja — 46
12.06.	IJA	398	0	116	24	Daugavpils — 56

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

8. jūnijā jauns Mēness. I Mēness fāze. 8. un 9. jūnijā Mēness Jaunavas zīmē.

No 9. jūnija līdz 14. jūnijam **augošs** Mēness. II Mēness fāze.

10. un 11. jūnijā Mēness Svaros.
12. un 13. jūnijā Mēness Skorpionā.
14. jūnijā Mēness Strēlniekā.

8. un 9. jūnijs labvēlīgas dienas frizētavas apmeklējumam.

10. un 11. jūnijā – piemērota diena skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, sejas maskām, manikīram.

12. un 13. jūnijā atvēliet laiku pirts apmeklējumam.
14. jūnijs laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.